КУТУБХОНАСИ

2007 ЙИЛ, 2 АВГУСТ, ПАЙШАНБА

Тошкент оқшоми

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ КУНДАЛИК ГАЗЕТАСИ № 147 (10.956) Баҳоси эркин нархда

XXI АСР САДОСИ

БАРЧА МАНБАЛАРДАН ОЛИНГАН СЎНГГИ ХАБАРЛАР

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Самарқанд шаҳридаги «Саховат» уйида шаҳар ҳамда туманлар ижтимоий таъминот бўлимлари ходимлари ўртасида «Йилнинг энг яхши ижтимоий соҳа ходими» кўрик-танловининг вилоят босқичи бўлиб ўтди.

● Фарғона вилоятида «Ўзбекистонда меҳнат миграцияси жараёнларида иштирок этаётган хотин-қизларнинг ижтимоий ҳимояси» мавзуида ташкил этилган икки кунлик семинар Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси ҳамда БМТнинг Ривожланиш дастури билан ҳамкорликда уюштирилди.

● Чирчиқ трансформатор заводида ишлаб чиқарилаётган янги маҳсулот — 63 минг килоВатт кучланишли трансформаторлар мижозларга етказиб берила бошланди.

● Тошкент вилояти, Паркент туманидаги «Коинот-фазо» оромгоҳида ёш фазогирларнинг навбатдаги машғулотлари бошланди.

● Навоий шаҳридаги 1-болалар поликлиникаси негизида вилоят марказида дастлабки оилавий поликлиника очилди. Бу ерда Тошкент шаҳридаги олий тиббиёт ўқув муассасаларида махсус қайта тайёргарликдан ўтган 11 нафар умумий амалиёт шифокорлари фаолият кўрсатмоқда.

● «Ишбилармон ўқувчи-2007» республика кўрик-танловининг Тошкент вилоят босқичи бўлиб ўтди. Унда вилоятдаги 21 та шаҳар ва тумандан академик лицей ва касб-ҳунар коллежларининг 30 нафар ўқувчиси қатнашди.

● Ўзбекистон ХДП Фарғона вилоят Кенгаши ташаббуси билан республикамиз Мустақиллигининг 16 йиллиги ҳамда Марғилон шаҳрининг 2000 йиллигига бағишлаб ўтказилган шахмат мусобақаларида қўшни Андижон ва Наманган вилоятларидан ҳам етакчи шахматчилар иштирок этишди.

● Қибрай туманида ветеринария препаратларини ишлаб чиқаришга ихтисослашган «Sharipov +» хусусий корхонаси иш бошлади. Бу ерда хорижда ишлаб чиқарилган қиммат маҳсулотларнинг ўрнини муваффақият билан босувчи бир нечта дори-дармонлар ишлаб чиқарилмоқда.

● Сурхондарё вилояти, Шўрчи туманидаги «Мирзо Эсон» хусусий корхонасида замонавий хориж технологияси асосида шифер ишлаб чиқаришнинг йўлга қўйилиши натижасида 20 нафарга яқин киши иш билан таъминланди.

● Мактаб таълимини ривожлантириш Давлат умуммиллий дастурига мувофиқ Данғара тумани Ғумойли қишлоғидаги 2-мактаб бутунлай қайта таъмирланди.

● Ургут туманининг тоғли Андак қишлоғида 300 ўқувчига мўлжалланган янги мактаб биноси замонавий спорт зали билан биргаликда қуриб битказилди. Самарқанд вилоят ҳокимлиги инжиниринг компанияси буюртмасига асосан тендер қиймати 320 миллион сўмлик мазкур бинони «Ургутуйжойқурилиш» корхонаси қурувчилари қисқа вақтда сифатли тарзда бунёд этишди.

ЖАҲОНДА

● Кеча АҚШ Давлат котиби Кондализа Райс Яқин Шарқ мамлакатлари бўйлаб сафари доирасида Исроилга ташриф буюриб мамлакат Бош вазири Эхуд Ольмерт билан музокаралар ўтказди. Учрашув чоғида Яқин Шарқдаги вазиятни барқарорлаштириш масалалари муҳокама қилинди.

● Ливия Президенти Муаммар Каддафий ўғлининг маълум қилишича, Франция ва Ливия ўртасида Ливияга юз миллион евролик катта туркумдаги қурол-яроғ етказиб бериш юзасидан шартнома имзоланган. Бироқ Франция расмийлари шартнома имзоланганлиги тўғрисидаги хабарни тасдиқлашмаяпти.

● БМТнинг ҳуқуқий масалалар бўйича бошқармаси Тайбэйнинг БМТга аъзо бўлиш ҳақидаги аризасини рад этди. Чунки БМТ Хитой ва Тайбэй аҳолисини бир давлат вакиллари деб билади.

● Буюк Британия узоқ вақтдан буён давом этаётган сув тошқинларидан етказилган зарарни қисман бўлса-да қоплаш мақсадида Европа Иттифоқининг Бирдамлик фондидан ёрдам сўради. Айтиш керакки, Буюк Британия ҳозирга қадар сув тошқинларидан 4 миллиард евро атрофида зарар кўрган.

● Нью-Йоркдаги «NYMEX» биржасида ўтган куни 1 баррель нефтнинг баҳоси рекорд даражага кўтарилди, яъни 78,21 доллардан сотилди. Мутахассисларнинг фикрича, «қора олтин» нархининг кўтарилишига Нигерияда нефть қазиб олиш ҳажмининг вақтинча қисқартирилиши тўғрисидаги хабар сабаб бўлган.

● Кеча АҚШнинг Миннеаполис шаҳридаги Миссисипи дарёси устига ўрнатилган, бир кунда 200 мингта автомобилни ўтказиш қувватига эга улкан кўприкнинг қулаб тушиши оқибатида уч киши ҳаётдан кўз юмди, 30 га яқин йўловчи турли даражадаги тан жароҳатларини олган. Таъкидлаш жоизки, кўприкда таъмирлаш ишлари амалга оширилаётганлиги туфайли бир томонлама ҳаракатланиш йўлга қўйилганди.

● Еврокомиссия Польшадаги гўшт ва сут маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи корхоналарда гигиена меъёрлари қўпол равишда бузилганини аниқлади. Мамлакатдаги тўртта компаниянинг Европа Иттифоқи бозорларига ўз маҳсулотларини киритиши бутунлай таъқиқлаб қўйилди.

ПОЙТАХТНИНГ бир куни

Янгиликлар, воқеалар

Бу байрам — барчамизники, бутун халқимизники

МУСТАҚИЛЛИК · INDENPENDENCE · НЕЗАВИСИМОСТЬ 16 O'ZBEKISTON

Қисқа сатрларда

● **ЮРТИМИЗ** Истиқлолининг 16 йиллигига туҳфа сифатида бунёдкорлар томонидан бунёд этилган «Локомотив машинистлари» ўқув марказининг янги биноси **КЕЧА** фойдаланишга топширилди.

● **ЮНУСОБОД** туманидаги «Камалак» номидаги мактабгача таълим муассасасида «Ёзни «Камолот» билан!» лойиҳаси доирасида уюштирилган тадбирда Ҳамид Олимжон номли маданият уйи бадиий ҳаваскорлик жамоалари хонандалари иштирокида тарбияланувчиларга концерт дастури ҳавола этилди.

● **БУГУН** Чилонзор туманидаги «Олмазор» маҳалласида «Ёзни «Камолот» билан!» лойиҳаси доирасида уюштирилган «Кўчма спорт ўйинлари» мусобақаларида маҳалла болалари ўзаро беллашди.

● **ЭРТАГА** Миробод туманидаги «Парвона», «Олтинкўл», «Мустақиллик», «Қуйлиқ ота», «Билимдон» маҳаллаларида «Камолот» ЁИҲ Тошкент шаҳар ва Миробод туман бўлимлари Кенгашлари ҳамкорликларида ўтказиладиган «Биринчи тиббий ёрдам кўрсатиш» лойиҳаси доирасидаги машғулот тадбирида 80 нафардан ортиқ ёшлар иштирок этишади.

● **КЕЧА** Ўзбекистон Фанлар академиясида уюштирилган тадбирда Ўзбекистон ҳамда Саудия Арабистони олимлари ўртасидаги икки томонлама ҳамкорлик алоқаларини янада мустаҳкамлашнинг аҳамияти борасида ўзаро фикр алмашилди.

● **«ЎЗБЕКИСТОН»** нашриёт-матбаа ижодий уйи томонидан жорий йилнинг шу кунигача 49 хил номдаги дарслик ва қўлланмалар нашрдан чиқарилди. Йил якунигача нашриёт ходимлари 200 дан ортиқ илмий, бадиий адабиётларни ўқувчиларга етказиб беришади.

(Тошкент шаҳар ҳокимлигининг Ахборот хизмати ва ўз мухбирларимиз хабарларидан).

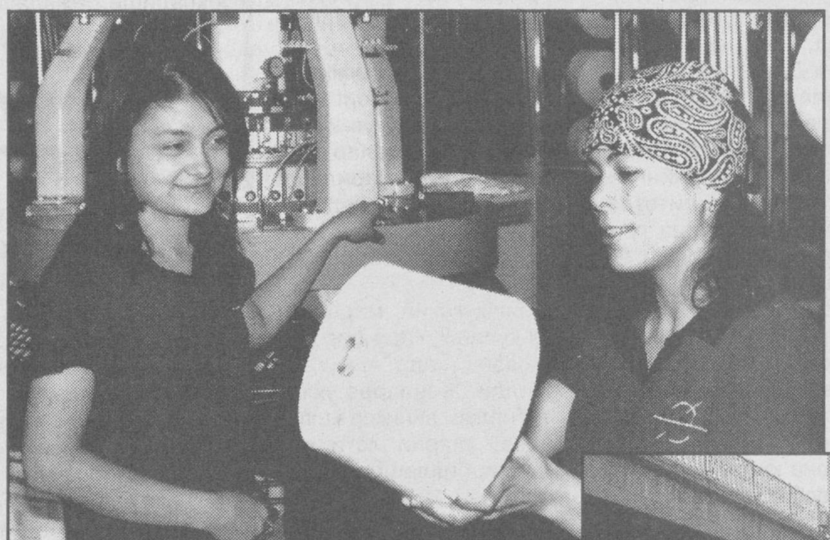

ЧИЛОНЗОР ТУМАНИ

Пойтахтимиз йилдан-йилга чирой очиб, кўркамлашиб бормоқда. Айниқса, шаҳримиз туманлари орасида Чилонзор тарихий номи, замонавий, муҳташам турар жойлари, юксалаётган иқтисодиёти, равон йўллари, кўприклари, обод маҳаллалари, жаҳон андозаларидаги ўқув даргоҳлари, юқори мавқедаги тиббиёт муассасалари билан алоҳида ажралиб туради. Бугунги кунда чилонзорликлар Мустақиллигимизнинг 16 йиллигини меҳнатда ўзига хос ютуқлар билан кутиб олиш иштиёқидалар.

Мазкур туманнинг умумий майдони салкам 30,0 минг квадрат километрга тенг. Унда жами 49 та маҳаллалар мавжуд бўлиб, уларда кўп миллатли аҳил-иноқ 215,9 минг нафар аҳоли истиқомат қилмоқда. «Чилонзор», «Нўғайқўрғон», «Хайробод», «Катта Дўмбиробод», «Кичик Дўмбиробод», «Шарқ тонги», «Олмазор», «Мевазор», «Катта Қозиробод», «Навбаҳор» каби маҳаллаларнинг тарихи эса узоқ ўтмишга бориб тақалади. Жумладан, ушбу туманда кўп қаватли уйлар сони 1132 тадан иборат. Муҳташам Халқлар Дўстлиги саройи, кўплаб кўркам шоҳкўчалари, хиёбон, майдонлари, мустаҳкам, замонавий кўприклари, Тошкент Давлат иқтисодиёт университети, Муқимий номидаги мусиқали драма театри, Оперетта театри, Алишер Навоий номидаги Миллий боғ, боғнинг Олий Мажлисга туташ томонида қад ростлаган Кўргазмалар павильони, ҳамшаҳарларимиз ҳамда меҳмонларнинг севимли дам олиш масканига айланган Ғафур Ғулом номидаги маданият ва истироҳат боғи, Гагарин номидаги кинотеатр, бой фондга эга Фурқат номидаги марказий кутубхона ҳамда 12 та оммавий кутубхоналар, 2 та йирик бозор, «Отчопар» спорт мажмуаси, 3 та стадион, кўплаб очиқ спорт майдонлари, спорт, тренажер заллари аҳолига намунали хизмат қилмоқда.

Эл саломатлиги йўлида энг замонавий, жаҳон андозаларига мос тиббий-техник асбоблар, ускуналар ҳамда асосийси, малакали, касбининг усталари бўлган етук тиббиёт мутахассислари самарали меҳнат қилаётган В.Воҳидов номидаги жарроҳлик илмий маркази жамоаси кўп йиллардан буён нафақат пойтахтимизда, балки республикамизда ҳам мавқеи баланд тиббиёт маскани ҳисобланади. Шунингдек, Гематология ва қон қуйиш илмий-текшириш институти, республика Саломатлик маркази, Тошкент вилояти соғлиқни сақлаш бошқармасининг марказий шифохонаси, янгидан таъмирланган, Республика шошилинч тиббий ёрдам марказига айлантирилган тиббиёт муассасаси жамоаси эл соғлиғи йўлида толмай меҳнат қилмоқда. Туманда ҳозирда 7 та оилавий поликлиника филиаллари, 7-туғруқ мажмуаси, 2-шаҳар Перинатал маркази, 3 та диспансер, Давлат санитария-эпидемиология назорати маркази, тез ёрдам кўрсатиш станцияси, 2 та шифохоналарда чилонзорликларга намунали тиббий хизмат кўрсатилмоқда.

Юртимизда мустақиллик йилларида барча соҳаларда олиб борилаётган ислоҳотлар сингари, таълим тизимида ҳам қатор ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Тумандаги 33 та умумтаълим мактаблари, 15 та ўрта махсус касб-ҳунар коллежлари, 5 та академик лицейлар ҳамда Тошкент Давлат иқтисодиёт университетида таълим тизимини янада такомиллаштириш, ўқув масканларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш мақсадларида кенг кўламдаги ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, 55 та мактабгача таълим муассасаларининг жажжи фарзандларимизнинг соғлом, баркамол ўсиб, вояга етишларида муносиб ҳиссалари бор.

Халқ фаровонлигини таъминлашда иқтисодиётнинг ўрни салмоқли. Шу боис юртимиз иқтисодиётини юксалтириш борасида туманда фаолият юритаётган йирик, кичик корхона, ташкилот, хусусий фирма, тадбиркорлик субъектлари самарали саъй-ҳаракатларни амалга оширишмоқда. Бугунги кунда туманда 13 та йирик саноат корхоналари хорижий инвестиция иштирокида ташкил этилган 275 та корхоналар, шунингдек, аҳолига намунали маиший хизмат кўрсатувчи 326 та объектлар ҳамда 1576 та савдо шохобчалари мавжуд. Улардан «Совпластитал», «Ал-ким-текстиль», «Ройсон», «Бета-алгоритм», «Абдулпласт», «Самарқанд-чой», «Хоразм-шакар» қўшма корхоналари ўзининг сифатли ва рақобатбардош маҳсулотлари билан аллақачон ҳамюртларимизни мамнун қилмоқда.

Туманни айланар эканмиз, бунёдкорлик, янгиланиш, ҳар соҳада ютуқларга эришишга интилиш чилонзорликларнинг Энг улуғ ва энг азиз байрамимиз — Мустақиллигимизнинг 16 йиллигини муносиб кутиб олишга ҳаракатларидан ёрқин далолат эканлиги хаёлимиздан ўтди.

(Чилонзор туманига бағишланган саҳифа материалларини 2-бетда ўқийсиз)

ЎЗБЕКИСТОННИНГ КЎҲНА ВА БЕТАКРОР ШАҲАРЛАРИ ПОКИСТОН МАТБУОТИ САҲИФАЛАРИДА

ПОКИСТОННИНГ ҚАТОР ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИДА ЎЗБЕКИСТОНГА БАҒИШЛАНГАН ТУРКУМ МАҚОЛАЛАР ЭЪЛОН ҚИЛИНДИ. ЖУМЛАДАН, МАМЛАКАТДА ИНГЛИЗ ТИЛИДА ЧОП ЭТИЛАДИГАН «BALOCHISTAN TODAY» ЖУРНАЛИ ЖОРИЙ ЙИЛИ 2750 ҲАМДА 2000 ЙИЛЛИК ТЎЙЛАРИНИ КЕНГ НИШОНЛАЙДИГАН САМАРҚАНД ВА МАРҒИЛОН ШАҲАРЛАРИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛУВЧИ МАҚОЛАЛАРНИ ЎҚУВЧИЛАР ЭЪТИБОРИГА ҲАВОЛА ҚИЛДИ.

«Самарқанд – Шарқ ганжинаси» сарлавҳали мақола кўҳна шаҳарнинг тарихи ва бугунги кунига бағишланган. «Самарқанд ўзининг улуғворлиги бўйича Ўзбекистоннинг иккинчи шаҳри ҳисобланади ва Рим, Афина, Вавилон каби буюк шаҳарлар билан бир қаторда туради, деб ёзади нашр. Икки минг йил давомида у Буюк Ипак йўлида муҳим савдо маркази ролини ўйнаган. Ўрта асрларда – буюк саркарда ва давлат арбоби Амир Темур салтанати даврида шаҳар Марказий Осиёнинг сиёсий-иқтисодий, маданий ва илмий маркази бўлган.

Кўплаб шоир, ёзувчи, олим ва саёҳатчилар бу шаҳарнинг нафосати ва улуғворлигига мафтун бўлган. Ўз тарихида Самарқанд жаҳоннинг не-не ҳукмдорлари эътиборини жалб этган. Шаҳарнинг энг ёрқин саҳифалари Амир Темур номи билан боғлиқ бўлиб, бу даврда у жаҳоннинг жуда қудратли давлатларидан бирининг пойтахтига айланган эди.

Бугунги кунда Самарқанднинг тарихий ва маданий аҳамияти БМТ, ЮНЕСКО, Жаҳон сайёҳлик ташкилоти томонидан эътироф этилган».

Журнал саҳифаларидан жой олган яна бир мақолада Марказий Осиёдаги гўзал шаҳарлардан бири – Марғилон ҳақида ҳикоя қилинади. «Марғилон шу йил ўзининг 2000 йиллигини нишонлайди, деб ёзади мақола муаллифлари. Бу шаҳар тарихи минг йилликларга бориб тақаладиган ўзбек давлатчилиги пайдо бўлиши ва ривожланишининг тимсоли бўлиб, инсоният цивилизациясининг бешикларидан бири ҳисобланади.

Марғилон Европа ва Осиёни бир-бирига боғловчи Буюк Ипак йўлидаги муҳим савдо ва маданий марказдир. Марғилон VIII асрдаги араб ва хитой манбаларида тилга олинган. Қадимда тарихчилар Марғилон шойиси ва отлари ҳақида алоҳида завқ билан ёзишган. Жумладан, энг қимматбаҳо маҳсулотлардан бири ҳисобланган, марғилонлик ҳунармандлар томонидан тайёрланган шойи матолари Миср, Греция, Бағдод, Хуросон, Қашқарга етиб борган».

Кўҳна шаҳар заминида яшаган машҳур давлат ва дин арбоблари тўғрисида ёзар экан, «Balochistan Today» Бурҳониддин Марғиноний номини алоҳида ҳурмат билан ёдга олади. «Унинг номи Имом ал-Бухорий, Имом ат-Термизий, Имом ал-Мотуридий, Маҳмуд Замахшарий, Нажмиддин Кубро, Баҳоуддин Нақшбанд, Хўжа Аҳрор Валий каби ислом динининг буюк алломалари қаторида туради», деб таъкидлайди нашр.

Журнал бу кўҳна шаҳарнинг бугунги куни ҳақида тўхталар экан, Ўзбекистон ўз мустақиллигини қўлга киритганидан сўнг Марғилоннинг қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгариб кетганига, шаҳар ўзида ҳам тарихийлик, ҳам замонавийликни бирдек мужассам этганига ўқувчилар эътиборини қаратади.

Ўзбекистоннинг Покистондаги элчихонасида Самарқанднинг 2750 йиллигига бағишлаб ўтказилган учрашув ҳақидаги «Самарқанддан муҳаббат билан» сарлавҳали хабар эса **«Liberty International» журнали** саҳифаларида чоп этилди.

Мақолада Самарқанд Бухоро, Хива, Шаҳрисабз, Термиз, Марғилон, Тошкент каби Ўзбекистоннинг бошқа қадимий шаҳарлари билан бирга мусулмон маданияти, илм-фани ва меъморчилигининг марказларидан бири эканлиги қаламга олинган.

«Ўзбекистон мустақилликни қўлга киритганидан сўнг ислом меъморчилигининг кўҳна ёдгорликларини қайта тиклаш ва асраб-авайлаш, қадимий шаҳарлар, жумладан, Самарқанд тарихини ўрганиш юзасидан кенг кўламли ишларни амалга оширди, деб таъкидлайди журнал. Бу саъй-ҳаракатлар шарофати билан кўҳна Самарқанд 2750 ёшда эканлиги илмий жиҳатдан тўла тасдиқланди. Шаҳар юбилейи тантаналари шу йил Ўзбекистонда халқаро ҳамжамият иштирокида кенг нишонланади».

Урду тилида нашр этиладиган **«Мукалма» журналида** «Тошкент – ислом маданияти пойтахти» рукни остида «Ўзбекистон – илм-фан, истеъдодлар, эзгулик ва нафосат юрти» сарлавҳали мақола босилиб чиқди.

Мақола муаллифи – Осиё цивилизациялари жамиятининг аъзоси, профессор Юсуф Азиз шу йилнинг апрель ойида жамият делегацияси таркибида мамлакатимизда бўлиб қайтган эди. У ўзининг ушбу сафари таассуротларини журналхонлар билан ўртоқлашган.

«Ям-яшил водийлари, жазирама чўллари, ажойиб, юмшоқ иқлими билан бир қаторда Ўзбекистон Марказий Осиё давлатлари орасида ўзининг алоҳида тарихий ва маданий ўрнига эгадир, деб ёзади олим. Тарихий шаҳарлар орасида ўзининг кўрки ва улуғворлиги билан Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Хива, Шаҳрисабз, Марғилон, Термиз алоҳида ажралиб туради. Юрт бўйлаб чор тарафда боғ-роғлар ва хиёбонлар ястаниб ётибди. Мамлакатда ота-боболар хотирасига ҳурмат билан муносабатда бўлинаётгани Ўзбекистонга ташриф буюрган зиёратчи ва сайёҳлар эътиборини ўзига тортади. Мустақиллик йилларида тарихий ҳақиқатни тиклаш устувор вазифалардан бири сифатида белгиланди. Айнан шу мақсадда Ўзбекистонда қадимий меъморчилик ёдгорликларини қайта тиклаш ва асраб-авайлаш, буюк олимлар, шоирлар, давлат ва дин арбоблари ҳаёти ва фаолиятини ўрганиш бўйича кенг қамровли ишлар амалга оширилди.

Бу чора-тадбирлар ўзининг ижобий самарасини бермоқда. Таълим, фан ва маданият масалалари бўйича халқаро ислом ташкилоти (ISESCO) томонидан 2007 йилда Тошкентнинг Ислом маданияти пойтахти, деб эълон қилиниши бунинг ёрқин мисолидир».

«Жаҳон» АА
Исломобод

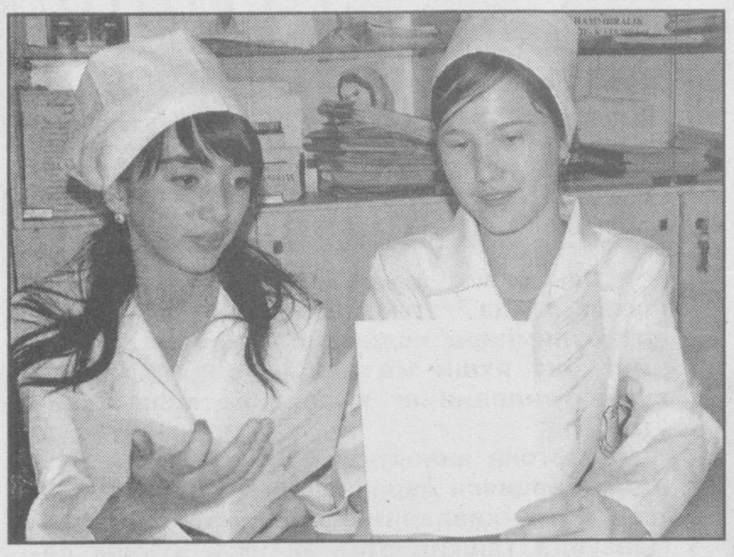

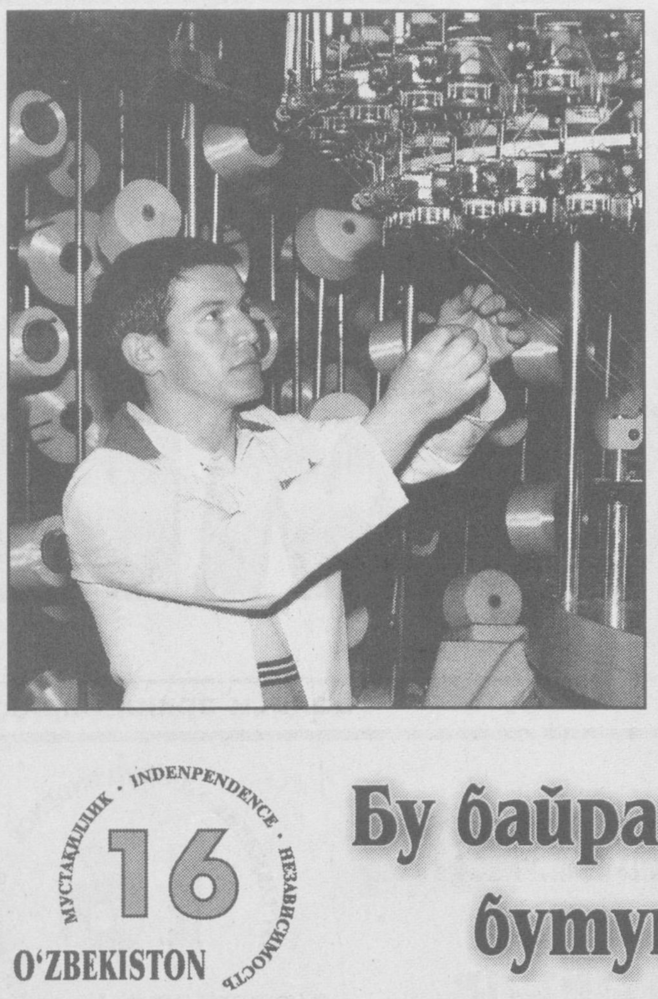

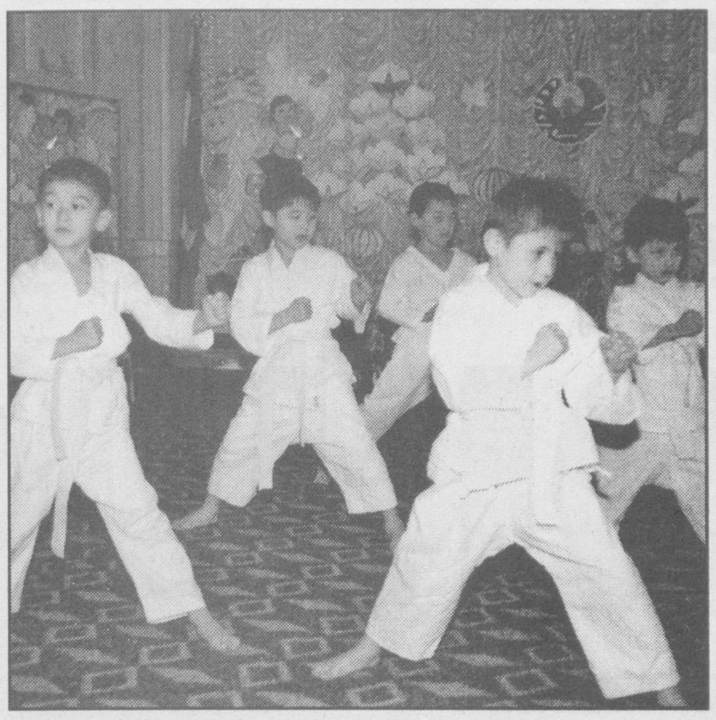

Бу байрам — барчамизники, бутун халқимизники

Маънавият

ҚАДРИЯТЛАРИМИЗ ЭЪЗОЗДА

МУСТАҚИЛЛИК ЙИЛЛАРИДА БАРЧА СОҲАЛАРДА КЕНГ КЎЛАМЛИ ИСЛОҲОТЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШ БАРОБАРИДА ХАЛҚИМИЗ МАЪНАВИЯТИНИ ЯНАДА ЮКСАЛТИРИШ БОРАСИДА ҲАМ ИБРАТЛИ ИШЛАР ҚИЛИНМОҚДА.

— Туманимиздаги йирик корхона, ташкилот, халқ таълими, соғлиқни сақлаш тизимлари ҳамда маҳаллаларда, — дейди Маънавият тарғибот маркази Чилонзор туман бўлими раҳбари Гулчеҳра Досметова, — истироҳат боғларида, маданият уйлари, кутубхона, мусиқа билим юртларида Маънавият тарғибот марказимизнинг бошланғич ташкилотлари ҳамда «Маънавият масканлари» ташкил этилганки, улар маънавий-маърифий ишларимиз самарадорлигини оширишга катта ҳисса қўшишмоқда. Фаолиятимизни асосан Президентимизнинг 2006 йил 25 августдаги «Миллий ғоя тарғиботи ва маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш тўғрисида»ги Қарори ҳамда «Ижтимоий ҳимоя йили» Давлат дастури ижроларини таъминлаш бўйича қатъий режа асосида амалга оширмоқдамиз.

Жумладан, марказимиз томонидан маънавий-маърифий ишларни янада такомиллаштириш, ижтимоий-маънавий, мафкуравий муҳитни юксалтириш борасида жорий йил учун мажмуавий иш режаси ишлаб чиқилиб, тумандаги барча 49 та маҳаллаларга тақдим этилган. Марказ томонидан туман прокуратураси, ички ишлар бўлими, хотин-қизлар қўмитаси, Давлат солиқ инспекцияси, Давлат санитария-эпидемиология назорати маркази, «Маҳалла» жамғармаси, «Камолот» ЁИҲ, маданият ва спорт ишлари туман бўлимлари, Ғафур Ғулом номидаги маданият ва истироҳат боғи, Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий боғи, сиёсий партиялар, ўқув муассасалари, оилавий шифохоналар, бозорлар, корхона ва ташкилотлар билан ҳамкорликда турли мавзуларда тадбирлар, давра суҳбатлари, семинарлар, кўрик-танловлар ташкил этилмоқда.

Тошкент Давлат иқтисодиёт университети педагогик жамоаси билан биргаликда «Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар» дастури бўйича ўқув курси ташкил этилди ҳамда тингловчиларга гувоҳномалар топширилди. (бу ишларнинг йил бўйи давом эттирилиши режаланган). Университетда ҳар ойда нашр қилинадиган «Иқтисодчи» газетасида туманимиз маънавият ва маърифат кенгаши фаолиятига оид мақолалар ҳам бериб борилмоқда.

«Ёшлар ва маънавият», «Ёшларнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш, «Терроризмга қарши кураш», «Ҳар бир болага алоҳида эътибор», «Хотира — азиз, қадр — муқаддас» мавзуларида тадбирлар ўтказилди. Жойларда уюштирилаётган маънавий-маърифий тадбирлар, айниқса ёшларимизнинг маънавиятини оширишда, уларни истиқлол ғоялари, она юртига садоқат руҳида тарбиялашда муҳим аҳамият касб этмоқда.

ЮРТИМИЗДА КИЧИК БИЗНЕС ВА ХУСУСИЙ ТАДБИРКОРЛИКНИНГ ДАВЛАТИМИЗ ТОМОНИДАН ҲАР ТОМОНЛАМА ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНИШИ, УЛАРНИНГ ЭРКИН ФАОЛИЯТЛАРИНИ ҲУҚУҚИЙ КАФОЛАТЛАШ БОРАСИДА ЯРАТИЛАЁТГАН ШАРТ-ШАРОИТЛАР ИМПОРТ ЎРНИНИ БОСУВЧИ ҲАМДА ЭКСПОРТБОП МАҲСУЛОТЛАРНИНГ КЎПАЙИШИГА, АСОСИЙСИ ЭСА ИҚТИСОДИЁТИМИЗ РИВОЖИДА САЛМОҚЛИ ОМИЛ БЎЛМОҚДА. ЖУМЛАДАН, ТУМАНДА 6 ОЙЛИК КЎРСАТКИЧ БЎЙИЧА ТАШҚИ САВДО АЙЛАНМАСИ 262,0 МИЛЛИОН АҚШ ДОЛЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТИБ, ЎСИШ СУРЪАТИ 142,1 ФОИЗГА ЕТДИ, ЭКСПОРТ ҲАЖМИ ЭСА 11,8 МИЛЛИОН ДОЛЛАРДАН ИБОРАТ БЎЛДИ. ШУ ДАВР МОБАЙНИДА 2441 ТА БЎШ ИШ ЎРИНЛАРИ ЯРАТИЛДИ.

ИЗЛАНИШ ВА ЯНГИЛИККА ИНТИЛИШ САМАРАСИ

Туманда ўз ўрнига эга бўлган «PGS» хусусий корхонаси хусусида тўхталганимизда, алоҳида таъкидлаш жоизки, жамоанинг сифатли ва рақобатбардош электр маҳсулотлари нафақат республикамизда, балки Марказий Осиё давлатларида ҳам харидоргирдир. Сифатга асосий эътибор қаратиб, ишлаб чиқарилаётган 25 турдаги маҳсулотлар шу хилдаги Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигида ҳамда хорижда тайёрланган товарлардан қатор афзалликлари билан ажралиб туради. Жорий йилнинг 6 ойи давомида «PGS» чилар 595 миллион сўмлик маҳсулотларни буюртмачиларга етказиб беришган. Уларнинг барча маҳсулотлари патентга эга, сертификатланган. Электр товарлар 1 йиллик кафолат муддати билан сотувга чиқарилади ҳамда уларга 5 йил мобайнида сервис хизмати кўрсатилади.

Айни кунларда мазкур корхона жамоаси кичик новвойхона, кўркам маиший калорифер иситкичлари, мева-сабзавот, ўт-гиёҳларни қуритишга мўлжалланган самарали ускуна, тиббиёт кушеткаси, сандал, қозон, қўра, макарон ишлаб чиқарувчи дастгоҳ, тандир, сауна учун электр асбоблар тайёрлаб, мижозларни мамнун қилмоқда. Уларда анъанавий сополнинг жойида қўлланилиши, ҳар бир маҳсулотнинг тайёрланишига илмий асосда ёндашув, узоқ вақт тажриба, синовлар ўтказиш, текширувлардан сўнг «дунёга келиши» жараёни харидорлар талаб ва эҳтиёжидан келиб чиққан ҳолда амалга оширилади.

Шу ўринда ушбу жамоанинг муваффақиятлари ўз-ўзидан эмаслигини, ҳар бир маҳсулот замирида изланиш, янгиликка интилиш, ташаббускорлик ётишини таъкидлаб ўтиш жоиз. 1993 йилдан фаолият юритаётган хусусий корхонанинг моҳир раҳбари Полянте Свешников 1998 йилда Президент соврини учун ўтказилган «Ташаббус — 1998» кўрик-танловининг республика босқичида «Энг яхши тадбиркор» номинациясида 3-ўринни, 2003 йилда эса шу номинация бўйича 1-ўринни қўлга киритганлигини эътироф этиш ўринли.

Йилдан йилга харидоргир электр маҳсулотлар турларини кўпайтиришни кўзлагани ҳолда меҳнат қилаётган жамоа аҳли ўз олдига аниқ режаларни қўйган. Ҳам ички, ҳам ташқи бозорни ўрганишга, маҳсулотларининг юқори сифатини, замонавий дизайнини таъминлашга катта эътибор билан ёндашаётган, нафақат бугунни, балки эртанги истиқболни кўзлаб халқаро кўргазма, ярмаркаларда фаол иштирок этишни режалаётган мазкур корхона тадбиркорлари экспорт ҳажмини ошириш йўлида ҳам доимий изланмоқдалар.

Маҳалла

ОБОДЛИК КАЛИТИ

МУСТАҚИЛЛИГИМИЗ ШАРОФАТИ БИЛАН МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТЛАРИМИЗ, ЭЗГУ УРФ-ОДАТЛАРИМИЗНИНГ ЁРКИН ТИМСОЛИ ҲИСОБЛАНГАН МАҲАЛЛАЛАРГА КАТТА ЭЪТИБОР ҚАРАТИЛМОҚДА. АЙНИҚСА, ТУМАНДАГИ КЎП ҚАВАТЛИ УЙЛАРДАН ИБОРАТ МАҲАЛЛАЛАРДА ҲАМ КЕЙИНГИ ЙИЛЛАРДА ОБОДОНЛАШТИРИШ, КЎКАЛАМЗОРЛАШТИРИШ, БУНЁДКОРЛИК, САРАНЖОМ-САРИШТАЛИККА КЕРАКЛИЧА АҲАМИЯТ БЕРИЛИБ, АҲОЛИ ФАРОВОНЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ БОРАСИДА САМАРАЛИ САЪЙ-ҲАРАКАТЛАР АМАЛГА ОШИРИЛМОҚДА.

Эътиборли томони, учинчи чақириқ халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг навбатдаги сессиясида фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини такомиллаштиришга оид масалалар муҳокама қилинганда бугунги кунда шаҳримиз маҳаллаларининг намунавий мақомга эга бўлгани қаторида Чилонзор туманида жойлашган «Гулистон» ва «Боғистон» маҳаллалари ҳам алоҳида тилга олинди. Бу масканларда ҳар бир фуқаро том маънода ўз ихтиёри билан кунда ўтказиладиган ободонлаштириш ишларида — уйларни ва атроф-ҳудудларни тартибга келтиришда фаол иштирок этаётгани, каттаю кичик умумий ташвишлар — маҳалла ташвишлари билан яшаётгани ҳақида сўз юритилиб, бундай ижобий ишлар пойтахтнинг ҳар бир маҳалласига тааллуқли бўлиши лозимлиги юзасидан ҳам фикр-мулоҳазалар билдирилди...

Хусусан, «Гулистон» маҳалласини айланар эканмиз, кўп миллатли аҳолини бағрида бирлаштирган Ватан ичра кичик бир ватан тимсолида 5400 нафар аҳоли 34 та кўп қаватли уйларда истиқомат қилаётгани, аҳил-иноқ яшаб, ҳамжиҳатликда, бир ёқадан бош чиқариб, фаровонлик ва хотиржамликка эришиш йўлида эзгу юмушларни амалга ошираётганининг гувоҳи бўлдик.

— Маҳалламиздаги 1484 хонадон аҳли билан, — дейди маҳалла фуқаролар йиғини раиси Баҳодир Эшонхонов, —тинч-тотувликда яшаймиз, ҳар бир тарихий сана, байрам, шодиёналарда ёрдамга муҳтож оилаларга кўмак берамиз, уларга таянч бўлмоқдамиз. Айниқса «Ижтимоий ҳимоя йили» Давлат дастури ижросини таъминлаш йўлида ҳомийларимиз — «Ўзтелеком» ҳамда «Ўзбекистон темир йўллари» Давлат акциядорлик темир йўл компанияларининг беғараз ёрдамларини алоҳида таъкидламоқчиман. Улар билан биргаликда бугунгача 5950 квадрат метр асфальт ётқизилди, 35 та мустаҳкам ўриндиқлар ўрнатилди, 3 та болалар майдончалари таъмирланиб, тартибга келтирилди. Шунингдек, яна 2та шундай майдончаларнинг бунёд этилиши режалаштирилган.

Бундан ташқари, жорий йил бошидан маҳалламиздаги 37 та кам таъминланган оилаларнинг иссиқ сув ҳамда иссиқлик таъминоти учун 650 минг сўмлик қарзлари тўланди, болажонларимиздан 20 нафари маҳалла ҳисобидан 126-умумтаълим мактабида ташкил этилган ёзги оромгоҳда мириқиб дам олишди. Бунда маҳалла билан уй-жой мулкдорлари ширкатларининг ҳамкорлиги, ҳамжиҳатлиги қўл келмоқда.

Туманимизда жойлашган Тошкент Давлат техника университети академик лицейининг спорт майдони ёзги мавсумда маҳалла болаларининг ихтиёрига берилгани кўнгилдагидай бўлди. Шунингдек, фарзандларимиз ҳудудимиздаги 280-мактабда ташкил этилган таэквандо, «Турон» кўл кураши тўгаракларига ҳам фаол қатнашади. Албатта, булар болажонларимизга кўрсатилаётган эътибор самараси.

Маҳалласи, юрти ободлигига муносиб ҳисса қўшишни эзгу мақсад қилган чилонзорликлар Мустақиллигимизнинг 16 йиллигини муносиб кутиб олишга ғайрат-шижоат кўрсатишмоқда.

Умуммиллий дастур — амалда

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ТАХТ

ТУМАНДАГИ БУНЁДКОРЛИК, КАПИТАЛ ТАЪМИРЛАШ ИШЛАРИ МУСТАҚИЛЛИГИМИЗ АРАФАСИДА ПОЁНИГА ЕТМОҚДА. ШУЛАР ҚАТОРИДА ЭЛЕКТР-ТЕХНИКА, ТИББИЁТ КАСБ-ҲУНАР КОЛЛЕЖИ ҲАМДА «1-РЕСПУБЛИКА ТИББИЁТ КОЛЛЕЖИ» РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНДИ, 138, 182, 114, 179-УМУМТАЪЛИМ МАКТАБЛАРИ КАПИТАЛ ТАЪМИРЛАНДИ.

1-Республика тиббиёт коллежида бўлганимизда ўтган йили фойдаланишга топширилган ўқув биноси (1 миллиард 400 миллион сўмлик қурилиш-тиклаш ишлари бажарилган) ҳамда 2007-2008 ўқув йилига тахт қилиб қўйилган, қайта замонавий таъмирланган ва талаблар даражасида жиҳозланиб барча қулайликлар яратилиши кўзда тутилган иккинчи ўқув биносини (1 миллиард 111 миллион сўмлик таъмирлаш ишлари бажарилган) кўздан кечирар эканмиз, давлатимиз томонидан таълим тизимида нечоғлик кенг кўламли ислоҳотлар амалга оширилаётганининг яна бир бор гувоҳи бўлдик.

— Мустақиллигимиз шарофати билан, — дейди коллеж директори Мавлуда Зиёева, — коллежимиз янги ўқув йилида капитал таъмирдан сўнг ўзгача қиёфа касб этибгина қолмай, мутахассисликка кўникма ҳосил қилишда самарали бўлган ўқув хоналари, лабораториялар ўқувчиларимиз ихтиёрида бўлади. 2004 йилдан бошланган узоқ муддатли (5 йилга мўлжалланган) Япония давлатининг «Jica» лойиҳаси асосида ушбу давлатнинг халқаро алоқалар агентлиги билан ҳамкорликда кенг кўламдаги ишлар амалга оширилди. Шунингдек, «Бинокор» акциядорлик жамиятининг жамоаси ҳам жонбозлик кўрсатди. Жаҳон талаблари даражасидаги таълимга мўлжалланган ўқув масканида янги ўқув йилига 828 нафар пойтахтлик ёшлар ҳамда 342 нафар шаҳримизга чегарадош вилоятларнинг мактаб битирувчилари 3 та йўналиш бўйича ўзбек ва рус тилларида ўқишга қабул қилинди. 3 минг нафардан ортиқ ўқувчиларнинг таҳсил олишига мўлжалланган мазкур коллежда 50 та замонавий ўқув хоналари, тўла жиҳозланган лабораториялар, тиббиёт-ҳамшира хонаси, 51 мингдан ортиқ адабиётга эга ахборот-ресурс маркази, 210 ўринли конференц зал, спорт зали, тренажёр зали, волейбол, баскетбол майдонлари, югуриш йўлаклари, 60 ўринли буфет, Маънавият ва маърифат хонаси, «камолот»чилар хонаси, гардероб хонаси янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилган.

Эътиборли томони, мазкур таълим масканида нафақат ўқув моддий-техника базаси мустаҳкамланди, балки, коллежнинг 170 нафардан ортиқ ўқитувчи-педагоглар жамоаси Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурини бажаришда хорижий ҳамкорларнинг бой тажрибаларини ўрганиш ҳамда уни татбиқ этишда ҳам «Jica» лойиҳаси доирасида Oita университети билан яқин ҳамкорлик қилишмоқда. Масалан, шу кунгача коллежнинг 12 нафар ўқитувчилари 3,5 ой мобайнида Япония давлатида тажриба алмашиш асносида малакаларини ошириб келишди. Ўқувчиларнинг мутахассисликларни яхши ўзлаштиришлари учун коллеж узоқ йиллик ўзаро манфаатли шартномалар асосида 19 та тиббиёт муассасалари билан ҳамкорликни йўлга қўйган.

Ҳадемай, янги ўқув йили бошланади, уни янги қурилган, таъмирдан чиқарилган ўқув биноларида қарши олиб, таҳсил оладиган ёшларимиз — эртанги кун ворислари, келажагимиз умидларидир. Уларга яратилаётган қулай шарт-шароитлар, албатта келгусида ўз самарасини беради.

Саҳифа материалларини Муҳаббат ҲАБИБУЛЛАЕВА тайёрлади.
Козим Ўлмасов олган суратлар.

Иқтисодиёт

ХАРИДОРЛАРИ САФИ ОРТМОҚДА

ХАРИДОР ТАЛАБИ АСОСИДА МАҲСУЛОТ ТАЙЁРЛАШ, БОЗОРНИ ЧУҚУР ЎРГАНИШ ТУФАЙЛИ ТОВАРЛАР РАҚОБАТБАРДОШЛИГИНИ ОШИРИШ КОРХОНАЛАР МУВАФФАҚИЯТИНИ ТАЪМИНЛАШДА КАТТА АҲАМИЯТГА ЭГА.

Албатта, бунда маҳсулотнинг юқори сифатига қаратилган эътибор харидорлар сафини кенгайтиради, корхона нуфузини оширади, бозордаги муқим ўрнини белгилайди. Пойтахтимизда 2002 йилдан буён фаолият юритаётган «Ройсон электроникс» масъулияти чекланган жамияти ана шундай корхоналар сирасига киради. Тадбиркорлик билан иш олиб бораётган корхона мутахассислари томонидан ишлаб чиқарилаётган рангли телевизор, уй кинотеатри, кондиционер ва видеоплейерлар импорт ўрнини босиб, хориждан келтирилган мана шундай товарлар билан бемалол рақобатлаша олади. Шу боис бўлса керак, мазкур корхона маҳсулотларига йил сайин талаб ортиб бормоқда.

Корхонада ишлаб чиқариш ҳажми ҳамда маҳсулот турлари ортиб бормоқда. Агарда ўтган йилда буюртмачиларга 100 мингта телевизор етказиб берган бўлса, жорий йилда ушбу рақам 300 мингтадан ортиқни ташкил этиши кўзда тутилган. Шунингдек, бошқа маҳсулот турлари ҳам харидорларга тортиқ этилди. Корхона ютуқлари ва мутахассисларнинг тинимсиз изланишлари шунда кўринадики, тадбиркорлар ўз маҳсулотлари билан хориж бозорига ҳам чиқишди. Уларнинг Афғонистон, Тожикистон, Қозоғистон ва Қирғизистон давлатларида харидорлари сафи ортиб бормоқда. Шунинг учун жорий йилда экспорт ҳажми ҳам юксалиши режалаштирилган.

ҚУЛАЙ ВА СИФАТЛИ МАТОЛАРДАН

СИФАТЛИ ВА ЧИДАМЛИ МАТОЛАРДАН ТАЙЁРЛАНГАН ҚУЛАЙ ВА БЕЖИРИМ ИШ КИЙИМЛАРИ ҲАР БИР СОҲА ХОДИМЛАРИГА ҚЎЛ КЕЛАДИ.

«ИАБ Анвар» хусусий корхонаси аҳли эса ана шундай махсус иш кийимларини тайёрлашга ихтисослашган бўлиб, сифатга қаратилган юксак эътибор, буюртмачи талабини вақтида қондириш туфайли ишлаб чиқариш ҳажми ва маҳсулот турлари ортиб бормоқда, буюртмалар ҳам кўпаймоқда.

— Ўтган йилда «СТАРПАН» қурилиш фирмаси, «Тошкент Лада» қўшма корхонаси, «Махсустранс» бошқармаси сингари кўплаб корхона ва ташкилотларнинг ишчи-хизматчиларига махсус иш кийимлари тайёрлаган бўлсак, — дейди корхона раҳбари Анвар Иғомов, — жорий йилда «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси буюртмаларини бажардик. Буни мамнуният билан айта оламанки, бугунги кунда изланишларимиз самара бериб, маҳсулотларимиз тури 1000 хилдан ортиб кетди. «Тинчлик», Собир Раҳимов метро бекатларида ҳамда «Тошкент» автостанциясида фирма дўконларимиз фаолиятини йўлга қўйганмиз. Маҳсулотларимиз сертификатланган бўлиб, ҳар бирида чеварларимиз маҳорати акс этади. Чунки улар замонавий дастгоҳлар қувватидан унумли фойдаланишади.

Жорий йилда тадбиркорлар четдан ҳам буюртмалар қабул қилиб, ўз маҳсулотларини экспорт қилишни режалашмоқда.

Шарофат БАҲРОНОВА

«MIROB-SERVIS» ҚУВУРЛАРИ

ЮРТИМИЗДА БУНЁДКОРЛИК КЎЛАМИ ЙИЛДАН-ЙИЛГА ОРТИБ, МАҲОБАТЛИ ИНШООТЛАР, КЎРКАМ БИНОЛАР ҚАД РОСТЛАЁТГАН ПАЙТДА СИФАТЛИ ВА РАҚОБАТБАРДОШ ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИГА ҲАМ ТАЛАБ КАТТА БЎЛМОҚДА.

Ўтган йили ўз фаолиятини бошлаган «Mirob-servis» масъулияти чекланган жамияти жамоаси ҳам харидорлар дид ва эҳтиёжидан келиб чиққан ҳолда полипропилен ҳамда «PVC» қувурлари, совуқ ва иссиқ сув, канализация тизими, иссиқлик таъминоти учун фитинглар ишлаб чиқаришда мазкур соҳада илғорлардан саналади.

Ушбу жамият цехларига хорижий, юксак унумли технологик линия дастгоҳ ва ускуналар ўрнатилган. Маҳсулотларга 3 турдаги гомополимер, сополимер ҳамда статистик (рандом) сополимер сингари сифатли хомашё ишлатилади. Улар иссиққа, босимга ҳамда кимёвий элементларга чидамлилиги, узоқ йиллар хизмат қилиши билан алоҳида ажралиб туради.

Эътиборли томони, корхона маҳсулотлари занглamaйди, қувурлар қишки қаҳратон совуқларидан (ёрилиб кетмайди) ички изоляция билан ҳимояланган. Монтаж жараёнида 70 фоиз қувурлар иқтисод қилиниб, деярли чиқитсиз ўрнатилади, пайвандлаш ишларида қувурлар диаметри умуман ўзгармайди. Шунингдек, ишчи-хизматчилар маҳсулотларнинг уловчи қисмлари ҳам сифатли тайёрланишига алоҳида эътибор қаратишади.

БЕЖИРИМ ЁДГОРЛИК БУЮМЛАРИ

МИРЗО УЛУҒБЕК ТУМАНИДА ФАОЛИЯТ ЮРИТАЁТГАН ХУСУСИЙ ТАДБИРКОРЛАР ОРАСИДА АЛЕКСАНДР ШИМОЛИННИНГ АЛОҲИДА ЎРНИ БОР. ТИНИБ-ТИНЧИМАС ҲУНАРМАНД УСТАНИНГ ИЖОДИЙ МЕҲНАТИ МАҲСУЛИ БЎЛГАН СОВҒАБОП БУЮМЛАР ХАРИДОРЛАРИНИ МАМНУН ҚИЛМОҚДА

Асли мутахассислиги муҳандис бўлган уста зирк да изланиш, интилиши боис 30 хилдан ортиқ турдаги сопол буюмлар — (миллий руҳни сақлаган ҳолда турфа хил шакл-шамойилдаги одамчалар, манзаралар, ликобча, китоб, дарахт, турли жониворлар — ёрқин рангларда жилоланувчи совғабоп маҳсулотлар тайёрлайди. Жумладан, унинг уй жиҳозларини яна кўркам қилувчи, ёшу катталарга бирдай манзур бўлувчи магнитли ёдгорлик буюмлари ҳам харидоргир ҳисобланади. Айни шу турдаги маҳсулотларнинг ўзидан мижозлар талаб ва эҳтиёжига кўра 27 хилдан тиғи Шимолиннинг шогирдлари ёрдамида тайёрланиб, аэропорт, вокзал ҳамда меҳмонхоналардаги дўконларда сотилмоқда.

Муҳаббат УМАРБОЕВА

КАСАБА УЮШМАЛАРИ ҲАЁТИ

ТОШКЕНТ ШАҲАР КАСАБА УЮШМАЛАРИ ТАШКИЛОТЛАРИ БИРЛАШМАСИ КЕНГАШИНИНГ САҲИФАСИ

Дастур ижроси йўлида

ИЖТИМОИЙ ШЕРИКЧИЛИК — АМАЛДА

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ МАНФААТЛАРИНИ ҲИМОЯЛАШ КАСАБА УЮШМА ФАОЛИЯТИНИНГ УСТУВОР ЙЎНАЛИШЛАРИДАН ҲИСОБЛАНАДИ. ТОШКЕНТ ШАҲАР МАДАНИЯТ ХОДИМЛАРИ КАСАБА УЮШМАСИ КЕНГАШИ ЎЗ САФИДА 36438 МИНГ АЪЗОСИ БЎЛГАН 309 БОШЛАНҒИЧ КАСАБА УЮШМА ҚЎМИТАСИДА ЖАМОА ШАРТНОМАСИ ТУЗИЛГАН.

Тошкент шаҳар меҳнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоялаш бошқармасида шаҳар маданият ва спорт ишлари бош бошқармаси билан тармоқ келишуви тузилган ва рўйхатдан ўтказилган. Мазкур келишувга биноан 78 та юридик шахс мақомидаги ташкилотда меҳнат қиладиган 4230 нафар ходим белгиланган имтиёзлардан фойдаланадилар. Айниқса, нодавлат секторидаги корхоналарда жамоа шартномаларини тузишга алоҳида аҳамият берилади ва ҳозирги кунда шу йўналишдаги 29 та корхонада 2406 киши меҳнат қилмоқда.

2007 йилнинг «Ижтимоий ҳимоя йили» деб эълон қилинганлиги муносабати билан Тошкент шаҳар маданият ходимлари касаба уюшмаси кенгаши кам таъминланган, кўп болали оилалар, ёлғиз пенсионерлар, уруш ва меҳнат ногиронлари, афғон воқеалари иштирокчилари ва меҳнаткашларнинг шу каби муҳтож қатламларига моддий ёрдам кўрсатиш шунингдек, уларни дам олиш уйлари, санаторийларда соғломлаштириш, фарзандларини эса болалар соғломлаштириш оромгоҳларида дам олдириш юзасидан дастурий тадбирларни тасдиқлади.

2007 йилда тармоқдаги қатор корхона ва ташкилотларда "Ижтимоий ҳимоя йили" дастури тадбирларини амалга ошириш кўзда тутилган жамоа шартномалари тузилди.

"Ўзбекистон» нашриёт-матбаа ижодий уйида тармоқда биринчилар қаторида ана шундай тадбирлар тасдиқланди.

Корхона директори З.Исажонов, касаба уюшма қўмитаси раиси Шавкат Усмонов ўзаро ҳамкорликда ишчиларнинг муҳтож қатламларига алоҳида эътибор қаратган ҳолда ходимларга кўпроқ имтиёзлар яратишга аҳамият бердилар. Шунинг натижасида корхона маъмурияти ўзининг молиявий имкониятларидан келиб чиқиб, ходимларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоялаш учун 192,5 миллион сўм микдордаги маблағ ажратиш мажбуриятини ўз зиммасига олди.

Корхонада ходимлар учун имтиёзлар бор. Ётоқхоналарда яшовчи ишчиларнинг ётоқхонадан, коммунал хизматдан фойдаланиш хизматларининг 50 фоизини, фарзандлари учун болалар соғломлаштириш оромгоҳларига йўлланмани қисман тўлашлари, фарзандлари мактабнинг 1-синфига ўқишга борганда ишчиларга бир йўла тўланадиган моддий ёрдамнинг берилиши шулар жумласидандир.

Бундан ташқари ходимларга даволанишга, яқин кишиси вафот этганда ва иш билан боғлиқ бўлмаган шу каби тадбирларга моддий ёрдам сифатида корхона томонидан 10,5 миллион сўм миқдоридаги моддий ёрдам ажратилмоқда, фарзандлари 4 нафар ва ундан ошиқ бўлган кўп болали оилаларга, шунингдек, тўлиқ бўлмаган оилалар ва ногирон болаларга, улар 16 ёшга тўлгунга қадар ҳар бир болага 10 минг сўмдан моддий ёрдам берилмоқда. Ходимларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоялаш ва маиший шароитларини яхшилаш мақсадида иш берувчи ошхона, тиббиёт хонаси ва ётоқхонани ишлатиш харажатлари, овқатланишни арзонлаштиришни ўз зиммасига олиб, шу хайрли ишларга 78 миллион сўм миқдоридаги маблағни йўналтирди.

Ишчи пенсияга чиқаётганда жамоа шартномасига биноан корхонадаги меҳнат стажига мувофиқ энг кам иш ҳақининг 10 дан то 20 бараварига қадар тақдирланади. "Ижтимоий ҳимоя йили" дастурини ҳаётга тадбиқ этиш учун кам таъминланган, кўп болали оилалар, пенсионерлар, ёлғиз оналарни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш мақсадида иш берувчи ҳисобидан 22,5 миллион сўм, касаба уюшма қўмитаси ҳисобидан эса 7 миллион сўм маблағни сарфлаш режалаштирилмоқда.

Корхонада ходимларнинг меҳнатини муҳофаза қилишга катта аҳамият берилади. 2007 йилда меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича келишув ишлаб чиқилган бўлиб, унга кўра 515 нафар ходим, жумладан, 312 нафар аёлларнинг меҳнат шароитини яхшилаш бўйича тадбирлар киритилган ва бу мақсадлар учун 61300 минг сўм миқдордаги маблағ маъмурият ҳисобидан сарфланган.

Бундан ташқари маъмурият ходимларни ишлаб чиқаришдаги бахтсизликдан жамоавий суғурта қилиш ва ушбу мақсадлар учун 6,8 миллион сўм маблағ ажратиш мажбуриятини олган. Маъмурият ва касаба уюшма қўмитаси жамоа шартномаси бўйича ўзларининг мажбуриятларини тўлиқ бажармоқдалар.

2007 йилнинг биринчи ярмида "Ижтимоий ҳимоя йили" дастури тадбирларини бажариш бўйича катта ишлар амалга оширилди. Кўп болали, кам таъминланган оилаларга, II жаҳон уруши қатнашчиларига, байналмилалчи жангчиларга, уруш ва меҳнат фахрийлари, ногиронлар, ёлғиз пенсионерларга моддий ёрдам кўрсатилди, санаторийлар ва дам олиш уйлари, болалар соғломлаштириш оромгоҳлари, В.Митрофанов номидаги спорт-соғломлаштириш мажмуига йўлланмалар сотиб олиб берилди. Мактаб-интернатлар, Хлебушкина номидаги Мурувват уйига китоблардан иборат тарзда 2,5 миллион сўм миқдорида хайрия ёрдами берилди.

Жамоа шартномасида томонларнинг мажбуриятига асосан маош олиб ишловчи касаба уюшма қўмитаси раиси, бухгалтер маъмурият маблағлари ҳисобидан маош олади ва бу касаба уюшма маблағларини сезиларли равишда иқтисод қилиш ҳамда ходимларни ижтимоий ҳимоялашга йўналтириш имкониятини вужудга келтиради.

Шундай қилиб, жамоа шартномасини тузиш ва иш берувчи ҳамда касаба уюшма қўмитасининг биргаликдаги саъй-ҳаракатлари орқали "Ўзбекистон" нашриёт матбаа ижодий уйида ходимларни ижтимоий ҳимоя қилиш орқали ижтимоий шерикчилик тамойили ҳаётга татбиқ этилмоқда.

Лариса ШУСТЯК,
Тошкент шаҳар маданият ходимлари касаба уюшмаси кенгашининг бўлим мудири

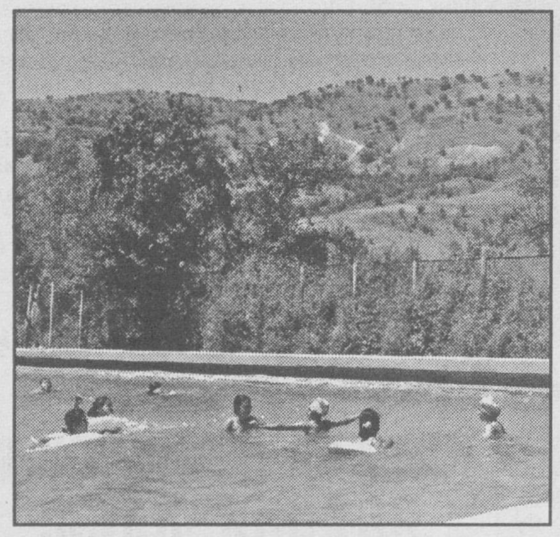

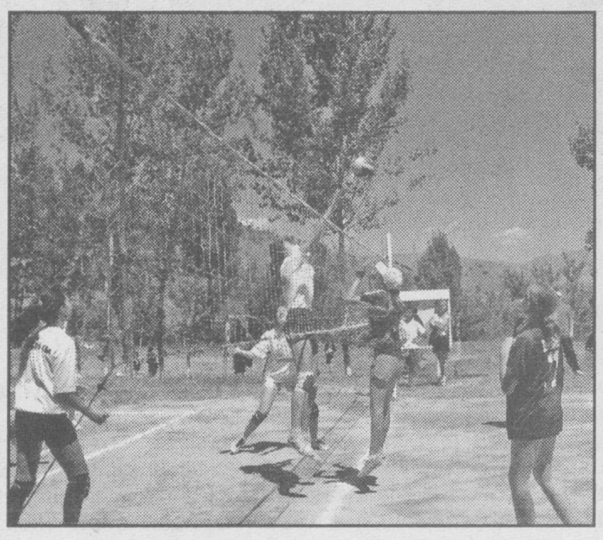

Саломатлик — туман бойлик

ЧИМЁНСОЙДАГИ БЕЛЛАШУВЛАР

ЖАЗИРАМА ЁЗ ФАСЛИДА ОНА ТАБИАТНИНГ СОЯ-САЛҚИН СЎЛИМ ГЎШАЛАРИДА МИРИҚИБ ҲОРДИҚ ЧИҚАРАЁТГАН БОЛАЛАРНИНГ СПОРТ, МОҲИР ҚЎЛЛАР ТЎГАРАКЛАРИДА, МАЪНАВИЯТ ВА МАЪРИФАТ ХОНАЛАРИДА ШУҒУЛЛАНАЁТГАНЛИКЛАРИ, КУТУБХОНАЛАРДА КИТОБ МУТОЛАА ҚИЛАЁТГАНЛИКЛАРИ, БЎШ ВАҚТЛАРИНИ МАРОҚЛИ ЎТКАЗАЁТГАНЛИКЛАРИ ҚУВОНАРЛИДИР.

Тошкент шаҳридаги "Алгоритм" очиқ акциядорлик жамиятининг "Алгоритм" болалар соғломлаштириш оромгоҳи республикамизда ажойиб анъаналари, қизиқарли тадбирлари билан азиз болажонларнинг севимли дам олиш масканига айланган. Бўстонлиқ туманининг салобатли тоғлар бағридаги баҳаво хушманзара Чимёнсой табиат гўшасида жойлашган "Алгоритм" соғломлаштириш оромгоҳи болаларнинг қувноқ кулгуси, ёқимли табассуми, шарқона одоб билан катталарга салом бериши билан янада файзлидир. Тинчлик, эзгулик рамзи бўлган спорт — оромгоҳ ҳаётининг ажралмас қисми бўлиб спорт тадбирлари орқали болаларни соғлом, кучли, мард, чин дўст, муносиб фарзанд бўлиб камол топишига эътибор берилади.

—Ташкил топганлигининг 20 йиллигини нишонлаётган бу серфайз оромгоҳда шу давр мобайнида меҳнаткашлар фарзандлари, Қорақалпоғистондан келган ўғил-қизлар, Меҳрибонлик уйларининг тарбияланувчилари жами бўлиб 100 минг нафар бола соғломлаштирилди, —дейди оромгоҳ бошлиғи Йўлчибой ака Раҳимжонов.

Тошкент шаҳар касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси Кенгаши томонидан болалар соғломлаштириш оромгоҳларида Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг 16 йиллиги улуғ байрамига бағишлаб анъанавий оромгоҳлараро спартакиада мусобақалари ўтказилди. Ташкил топганлигининг 20 йиллик қутлуғ санасини нишонлаётган "Алгоритм" болалар соғломлаштириш оромгоҳида анъанавий 14 спартакиада маданий-спорт байрами тарзида ўтказилди.

Пурвиқор тоғлар узра давлатимизнинг мадҳияси янграб, киши қалбига фахр-ғурур туйғусини сингдирувчи Ўзбекистонимизнинг гўзал байроғи юксакликка кўтарилиб, спартакиада мусобақалари тантанали тарзда очилди. Чимён ҳудудида жойлашган "Алгоритм", "Тошкент трактор заводи" очиқ акциядорлик жамиятининг "Белдирсой", Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгашининг "Қуёшли", "Ўзэлектроаппарат - электрошит" қўшма корхонаси ОАЖнинг "Зафар" болалар соғломлаштириш оромгоҳлари ўртасида спортнинг мини-футбол, волейбол, енгил атлетика, арқон тортиш турлари бўйича беллашувлар ғоят муросасиз, қизиқарли, ҳаяжонли дақиқаларга бой тарзда кечди.

Енгил атлетика бўйича баҳсларда "Алгоритм" жамоаси ғолиб чиқиб, "Қуёшли" командаси фахрли иккинчи, "Белдирсой" оромгоҳи вакиллари учинчи ўринларни эгаллаб, "Зафар" жамоаси тўртинчи ўрин билан кифояланди.

Қизлар ўртасида волейбол бўйича мусобақада "Алгоритм" оромгоҳи зафар қозониб "Белдирсой" жамоаси фахрли иккинчи, "Зафар" оромгоҳи волейболчи қизлари учинчи поғонани забт этдилар.

Мини-футбол бўйича беллашувлар спартакиаданинг энг қизиқарли мусобақасига айланди. Мусобақаларга пухта тайёргарлик кўрган "Алгоритм" ёш футболчиларни чаққон, чиройли ҳатти-ҳаракатлари, ажойиб тўп оширишлари ҳамда моҳирлик билан рақиб дарбозасига киритган голлари билан барчага завқ-шавқ бағишлаб, спартакиада ғолиби бўлдилар. "Белдирсой" жамоаси фахрли иккинчи, "Зафар" оромгоҳи вакиллари учинчи ўринни эгалладилар.

Умумжамоа ҳисобида "Алгоритм" командаси спартакиада ғолиби бўлиб, "Қуёшли" оромгоҳининг вакиллари ирода кучини намойиш этиб, ҳурмат шоҳсупасининг иккинчи, "Белдирсой" оромгоҳи жамоаси эса учинчи поғонасига кўтарилдилар. Муҳими, ғолиб чиқишгина бўлмай, фаол қатнашиш, соғлиқни мустаҳкамлаш, дўстлар орттириш каби эзгу ниятга эришишдир.

Ғолиб ҳамда совриндорларни табриклаб, мусобақа давомида спортчи тенгдошларини самимий олқишлаш билан қўллаб-қувватлаган ёш ишқибозларга дилдан миннатдорлик билдириб, "Азиз болалар спартакиадада мағлублар бўлмайди. Астойдил иштирок этиш, ғалаба сари интилиш, мусобақанинг мазмунли ўтишига, ҳаракат қилиш муҳим бўлиб, дўстлик ғалаба қозонади"- деди "Ўзметмашсаноат" ходимлари касаба уюшмси Марказий Кенгашининг раиси Шавкат Одилов.

Ғолиб ва совриндорлар Тошкент шаҳар касаба уюшмаси жисмоний тарбия ва спорт жамияти кенгашининг I, II, III даражали дипломлари ва эсдалик совғалари билан тақдирландилар. Шунингдек, ғалабага бўлган иродаси учун "Қуёшли" жамоасига рағбатлантирувчи совға топширилди.

Болаларга бир олам қувонч бағишлаган оромгоҳлараро спартакиада якунлангач, оромгоҳ ташкил топган қутлуғ байрам муносабати билан азиз болаларнинг дастурхонига миллий таом— ош тортилди.

"Рақс" рақс гуруҳи, "Алавуддин" шоу – гуруҳи иштирокида болаларга байрам дастури намойиш этилди.

Спорт мусобақалари, маданий тадбирлар, санъатнинг сеҳрли олами уйғунлашган ушбу маданий-спорт тадбири орқали юзага келган дўстона кайфият, байрамона руҳ, эришилган энг муҳим натижа десак муболаға бўлмас. Зеро, бола қалбида меҳр-муҳаббат, эзгулик туйғусини камол топтириш болалар соғломлаштириш оромгоҳлари тарбиявий ишларининг асосий мазмуни ва бош мақсадидир.

Улуғбек ПЎЛАТОВ

МЕҲНАТ МУҲОФАЗАСИГА ЭЪТИБОР — МУҲИМ МАСАЛА

АЙТАЙЛИК, ИШЛАБ ЧИҚАРИШДА БАХТСИЗ ҲОДИСА СОДИР БЎЛИБ, ХОДИМ ШИКАСТЛАНДИ. АМАЛДАГИ ҚОНУНИЯТ ТАЛАБЛАРИГА МУВОФИҚ (ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МЕҲНАТ КОДЕКСИНИНГ 222-МОДДАСИ, "МЕҲНАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА"ГИ ҚОНУННИНГ 2-МОДДАСИ) БУНДАЙ ҲОДИСАЛАР ЎЗ ВАҚТИДА ТЕКШИРИЛИШИ ВА ҲИСОБГА ОЛИНИШИ ШАРТ.

Уларни текшириш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 6 июндаги 286-сонли қарори билан тасдиқланган "Ишлаб чиқаришдаги бахтсиз ҳодисаларни ва ходимлар саломатлигининг бошқа хил зарарланишини текшириш ва ҳисобга олиш тўғрисида»ги Низомда белгиланган ягона тартиб асосида олиб борилади. Бахтсиз ҳодиса иш берувчининг буйруғи билан тузилган иш берувчи ва касаба уюшмаси қўмитаси вакиллари таркибидаги комиссия томонидан 3 сутка ичида, гуруҳий, оқибати оғир ва ўлим билан тугаган бахтсиз ҳодисалар эса шаҳар Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармаси, агар корхона (объект) "Саноатконтехназорат" давлат инспекцияси назорати остида бўлса, ушбу инспекция буйруғи билан тузилган махсус комиссия томонидан 15 кун мобайнида текширилиши керак.

Ўтказиладиган бундай текширишдан асосий мақсад—ушбу бахтсиз ҳодисанинг келиб чиқиши сабабларини ҳар тарафлама тўла аниқлаш, уларни бартараф этишга оид чора-тадбирларни белгилаб амалга ошириш ва шу йўл билан келгусида бундай ҳодисаларнинг содир бўлишига чек қўйишдир.

Амалда эса кўп ҳолларда.. Ўзингиз баҳо беринг.

Ходим ўз вазифасини бажариб туриб бетон қориш қурилмаси биносининг иккинчи қаватига чиқади ва бироз вақтдан кейин ўлик ҳолда топилади. Суд тиббиёт экспертизасининг хулосасига кўра ўлим техник ток уриши натижасида келиб чиққан, дейилади. Ҳодисанинг сабаби қилиб ҳам электр ток таъсири (уриши) деб кўрсатилади. Лекин қаердан, нимадан, қандай қилиб, нима учун ток урганлиги аниқланмай қолади.

Ўз бевосита раҳбарининг кўрсатмаси билан ишчи омборхонада турган эски, баландлиги 1,4-1,7 метр бўлган жиҳоз (бак)лардан монометр, пневмоклапан, пневморедукторларни ечиб олиш жараёнида боши билан бетон полга йиқилади ва ҳалок бўлади. Ҳодисанинг сабаби қилиб, шикастланган ишчи ўз иш жойини иш бажариш учун тайёрламаган, деб кўрсатилган. Лекин, ҳодисани текширган комиссия баландликда ишлаш қонун-қоидаларининг махсус талаблари мавжудлиги, уларни таъминлаш иш берувчининг мажбурияти эканлигини умуман унутган. Ажабланарлиси шундаки, текшириш ҳужжатларига қўшиб қўйилган тиббиёт ташкилотининг "баландликка кўтарилмай чилангар бўлиб ишлаши мумкин" деган хулосаси ҳам инобатга олинмай қолиб кетган (шикастланган шахс III гуруҳ ногирони бўлган).

Эндигина 18 ёшга тўлган ёш йигит ўзининг ўнинчи иш кунида чап қўлининг 2,3,4,5 бармоқларидан ажралиб қолди. У термопластавтоматда 10 литрлик пластмасс идишлари чиқариш жараёнида қўли билан эритилган (қайноқ) массани тўғриламоқчи бўлди ва қўли пресс-форма орасига қисилиб қолди. Ҳодисанинг келиб чиқиш сабаби қилиб, ишни хавфсиз бажариш устидан етарлича назорат ўрнатилмаганлиги кўрсатилган. Ушбу ишчининг тиббий кўриксиз ишга олинганлиги, юқори хавф манбаи хисобланган термопласт автоматни мустақил бошқаришга меҳнатни хавфсиз ташкил қилиш бўйича ўқитилмагани, бу масалада билим савияси текширилмагани, малакали ходим қўл остида керакли стажировкадан ўтмаган шахс қўйилганлиги комиссия эътиборидан четда қолиб кетган.

Майда деталлар, металл маҳсулотларни тозалаш ва ёғсизлантириш жараёнларини бажариладиган идишларни ҳаракатга келтирувчи ҳаракатни узатувчи валга махсус кийими илиниб, ўралиб қолиши натижасида ишчи ҳалок бўлади. Сабаб қилиб, ишни олиб бориш ва техника хавфсизлиги йўл-йўриқларига риоя қилиш устидан назоратнинг етишмаслиги деб кўрсатилади ва бунинг натижасида ишчи айланаётган валга яқинлашиб, йўриқнома талабларини бузган, деб таъкидланади. Айланиб турган валда асровчи тўсиқлар йўқлиги нимагадир эътиборга олинмайди.

Шунга ўхшаш текширишлар кимга керак? Ахир улар ишлаб чиқаришдаги шикастланиш кўрсаткичларини камайтиришга, бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олишга заррача фойда бермайди. Бундан ташқари, ўз ҳаракатсизлиги ёки нотўғри хатти- ҳаракатлари билан шу ҳодисаларнинг содир бўлишига сабабчи бўлган жавобгар амалдор шахсларнинг меҳнатни муҳофаза қилиш масалаларига бўлган ёндошишни янада сусайтиришига олиб келади. Ачинарлиси шундаки, кўп ҳолларда шикастланган ёки ҳалок бўлган ходимларнинг ўзи ҳодисаларнинг келиб чиқишига айбдор қилиб кўрсатилади.

Балки комиссия аъзоларининг билим савияси паст бўлса керак, дейишга умуман асос йўқ.

Бир савол туғилади: шу ҳужжатларни ўз вақтида тўла ҳажмда муайян олиб турган юқори ташкилотлар нега ўз фикрини билдирмайди, нега ўз вақтида йўл қўйилган хато-камчиликларни тузатишга ҳаракат қилмайди?

Ахир меҳнат муҳофазаси ибораси тагида инсон саломатлиги, ҳаёти, оила ва жамоанинг равнақи турибтику! Ўйлайманки, касаба уюшма ташкилотлари ходимлари, кенг доирадаги фаоллар ва мутахассислар фикримизга қўшилади.

Шу ерда ўз фикримни айтмоқчиман. Келтирилганидек фактларни бироз камайтириш мақсадида, шаҳар прокуратураси ёки бошқа бир ташкилот қошида ишлаб чиқаришда кўп йиллик иш амалиётига эга бўлган тажрибали муҳандис-техник ходимлардан иборат эксперт гуруҳи тузилиб, бахтсиз ҳодисаларни махсус текшириш ҳужжатлари шулар тарафидан кўриб чиқилгандан кейингина прокуратура органларига ижро учун юборилса, мақсадга мувофиқ бўлар эди, деб ўйлайман.

Мутахассислар булар тўғрисида ўз фикрларини билдиради, деб умид қиламан.

Қобил ДАДАБАЕВ,
Тошкент шаҳар касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси Кенгашининг етакчи мутахассиси

Сўранг, жавоб берамиз

АГАР БИНО ЁКИ ИНШООТНИ ИЖАРАГА ОЛСАМ...

Кейинги йилларда тадбиркорлик, тадбиркорга яратилаётган шарт-шароит ва имтиёзлар ҳақида жуда кўп гапирилмоқда. Мен ҳам кўпдан буён савдо-сотиқ, нонвойчилик фаолияти билан шуғулланиб келаман. Агар шу мақсадлар учун бирор бинони ёки каттароқ бир иншоотни ижарага олиб иш юритмоқчи бўлсам унинг қонун-қоидаси қандай бўлади. Шу тўғрида билмоқчи эдим.

Ш.Сотиболдиева,
Шайхонтоҳур тумани.

Ушбу саволга ҳуқуқшунос Алишер ҒУЛОМОВ жавоб беради.

Тадбиркорлик фаолиятини ривожлантиришга катта эътибор берилаётган бир пайтда бино ва иншоотларни ижарага олиб мустақил фаолият юритаётган тадбиркорлар кўпчиликни ташкил қилади.

Албатта бу жараёнда бино ёки иншоотни ижарага бериш шартномаси масаласи қандай тузилади, деган савол ўз-ўзидан вужудга келади. Ушбу ҳолатда бино ёки иншоотни ижарага бериш шартномаси бўйича ижарага берувчи ижарага олувчига бино ёки иншоотни вақтинча эгалик қилиш ва фойдаланиш ёхуд вақтинча фойдаланиш учун топшириш мажбуриятини ўз зиммасига олади.

Бино ёки иншоотни ижарага бериш шартномаси тарафлар имзолайдиган битта ҳужжат тарзида ёки шаклда тузилади.

Бир йилдан кам бўлмаган муддатга тузилган бино ёки иншоотни ижарага бериш шартномаси давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим ва рўйхатдан ўтказилган пайтдан бошлаб тузилган ҳисобланади.

Шунингдек, бино ёки иншоотни ижарага берувчи ижарага берилаётган бино ёки иншоот жойлашган ер участкасининг мулкдори бўлса, ижарага олувчига ер участкасининг тегишли қисмига бўлган ижара ҳуқуқи ёхуд бино ёки иншоотни ижарага бериш шартномасида назарда тутилган бошқа ҳуқуқ топширилади.

Агар ижарага топширилган тегишли ер участкасига бўлган ҳуқуқ шартномада белгилаб қўйилган бўлмаса, ер участкасининг бино ёки иншоот жойлашган ва улардан ўз вазифасига мувофиқ фойдаланиш учун зарур бўлган қисмидан фойдаланиш ҳуқуқи бино ёки иншоот ижарага берилган муддатга ижарага олувчига ўтади.

Ижарага берувчининг мулк ҳуқуқи асосида қарашли бўлмаган ер участкасида жойлашган бино ёки иншоотни ижарага беришга, агар бундай участкадан фойдаланишнинг қонунда ёки ер участкасининг мулкдори билан тузилган шартномада белгиланган шартларига зид бўлмаса, ушбу участка мулкдорининг розилигисиз йўл қўйилади.

Қолаверса, бино ёки иншоотни ижарага бериш шартномасида ижара ҳақининг миқдори назарда тутилиши лозим. Ижара ҳақининг миқдори тўғрисида тарафлар ёзма шаклда келишилган шартлар бўлмаган тақдирда бино ёки иншоотни бериш шартномаси тузилмаган ҳисобланади.

Шунингдек, бино ёки иншоотни ижарага берувчи томонидан топшириш ва ижарага олувчи томонидан қабул қилиб олиш тарафлар имзолайдиган топшириш далолатномаси ёки топширишга доир бошқа ҳужжат бўйича амалга оширилади.

ҚУРИЛИШ ПУДРАТИ ШАРТНОМАСИНИНГ МОҲИЯТИ

Азалдан одамлар ўртасида «олди-берди» масаласи маълум бир келишув асосида тузилган. Уни амалга ошириш қоидалари эса ўзаро келишув, яъни гувоҳлар, ёзма тилхат, битим, шартнома каби усуллар ёрдамида юзага келган. Аммо инсон табиатига хос баъзи жиҳатлар борки, булар қонуний ҳужжатлар асосида юритилади. Биз қурилиш пудрати шартномаси нима ва унинг афзалликлари қандайлиги ҳақида билмоқчи эдик.

Ш.Ғуломов,
М.Турсунов,
Юнусобод тумани.

Ушбу саволга Тошкент шаҳар адлия бошқармаси ходими Эльдор АМИРҚУЛОВ жавоб беради.

Қурилиш пудрати шартномаси бўйича пудратчи шартномада белгиланган муддатда буюртмачининг топшириғи билан муайян объектни қуриш ёки бошқа қурилиш ишини бажариш мажбуриятини олади. Буюртмачи эса пудратчига ишни бажариш учун зарур шароит яратиб бериш, ишни қабул қилиш ва келишилган ҳақни тўлаш мажбуриятига эга бўлади.

Қурилиш пудрати шартномаси корхонани, бинони (жумладан уй-жой биносини), иншоотни ёки бошқа объектни қуриш ёки қайта қуриш ҳақида, шунингдек, монтаж, созлаш, ишга тушириш ва қурилаётган объект билан бевосита боғлиқ бўлган бошқа ишларни бажариш ҳақида тузилади. Қурилиш пудрати шартномаси тўғрисидаги қоидалар, агар шартномада бошқача тартиб назарда тутилган бўлмаса, бино ва иншоотларни капитал таъмирлаш ишларига нисбатан ҳам татбиқ этилади.

Қурилиш пудрати шартномасида назарда тутилган ҳолларда объектни буюртмачи қабул қилиб олганидан кейин уни шартномада кўрсатилган муддатда ишлатишни, таъмирлаш мажбуриятини пудратчи ўз зиммасига олади. Бажарилаётган ишларнинг хавфсизлиги учун пудратчи жавобгар бўлади. Пудратчи қурилиш ва у билан боғлиқ бўлган ишларни ишнинг ҳажми, мазмуни ва уларга қўйиладиган бошқа талабларни белгилайдиган лойиҳа-смета ҳужжатларига мувофиқ амалга ошириши шарт. Қурилиш пудрати шартномасида лойиҳа-смета ҳужжатларининг таркиби ва мазмуни аниқланган, шунингдек, қайси тараф ва қанча муддатда тегишли ҳужжатларни тақдим қилиши лозимлиги назарда тутилган бўлиши керак. Пудратчи қурилиш давомида лойиҳа-смета ҳужжатларида ҳисобга олинмаган ишларни ва қўшимча ишларни бажариш ва қурилишнинг смета қийматини ошириш зарурлигини аниқласа, бу тўғрида буюртмачига хабар бериши шарт.

Қурилиш пудрати шартномасида, техникавий лойиҳада ва тарафлар учун мажбурий бўлган қурилиш нормалари ва қоидаларида назарда тутилган талаблардан чекинишга йўл қўйилганлиги, шунингдек қурилиш объектининг лойиҳа-смета ҳужжатларида белгиланган кўрсаткичларига, жумладан корхонанинг ишлаб чиқариш қувватига эришилмагани учун буюртмачи олдида жавобгар бўлади. Бино ёки иншоот реконструкция қилинганида бинонинг, иншоотнинг ёки унинг бир қисмининг мустаҳкамлиги, барқарорлиги, ишончлилиги пасайгани ёки йўқолгани учун жавобгарлик пудратчи зиммасига юкланади.

Агар қурилиш пудрати шартномасида бошқача тартиб назарда тутилган бўлмаса, пудратчи қурилиш объектининг лойиҳа-смета ҳужжатларида белгиланган кўрсаткичларга эришишини ва объектни кафолат муддати давомида шартномага мувофиқ ҳолда ишлатиш мумкинлигини кафолатлайди. Агар қонунда ёки шартномада бошқача кафолат муддати назарда тутилган бўлмаса, кафолат муддати объект буюртмачи томонидан қабул қилинган кундан бошлаб ўн йилни ташкил этади. Агар пудратчи кафолат муддати давомида аниқланган камчиликлар объектнинг ёки унинг қисмларининг нормал эскириши, унинг нотўғри ишлатилиши ёхуд буюртмачининг ўзи ёки у жалб қилган учинчи шахслар ишлаб чиққан қўлланманинг нотўғрилиги, объектни буюртмачининг ўзи ёки у жалб қилган учинчи шахслар тегишли даражада таъмирламаганлиги оқибатида вужудга келганлигини исботлай олмаса, бу камчиликлар учун жавобгар бўлади.

Қурилиш пудрати шартномаси билан боғлиқ муносабатлар ушбу кодексда кўрсатилган бир қанча қонун ҳужжатлари билан тартибга солинган. Фақат биз фуқаролар бундан фойдалана билсак бўлгани.

Ўз-ўз ўрганиб доно бўлур...

МАШРИҚЗАМИН — ҲИКМАТ БЎСТОНИ

ЖАЛОЛИДДИН РУМИЙ

ҲИКМАТЛАР

Ишқ тили — рубоб тилидек сир эмиш,
Турку юнону арабга бир эмиш.

* * *

Ишонч таннинг ўзи ҳам бехабар қувватларни қўзғашга қодир.

* * *

Муҳаббат ва мурувват — инсонийдир, жаҳл ва ҳирс — ҳайвоний.

* * *

Қорунки, қаро тупроққа бўлди пинҳон,
Гарчанд беҳисоб бисоту мол қолдирди.
Эл ичра ҳамон ҳаётдир ул Нўширавон.
Чунки ўзидин у яхши ном қолдирди.

* * *

Энг одил подшонинг кўз қорачиғи бўлишдан ишқ ила мунаввар озод қалбга қул бўлишинг минг карра афзал.

* * *

Менга дам урмагил доғи маломатдин,
Маломат шухратимга бир шарофатдир.
Буюрма шухратинг тут, деб ҳалокатдин,
Менинг шон-шухратим — кони маломатдир.

* * *

Нега инсон азоб ичра туғилиб, қўрқув ичра яшаб, афсус-надомат чекиб ўлади? Нега ақл-идрок соҳибларидан бир бурда нонни дариғ тутишади-ю, жоҳилларни мол-давлатга кўмиб ташлашади?

* * *

Ҳар нечук маҳрумият — муяссарият, ҳар нечук муяссарият — маҳрумият.

* * *

Сени камситишди, таҳқирлашдими?
Нокаслар тинчгина ётмаслар.
Мевали дарахтга тош отарлар, бас,
Мевасиз дарахтга отмаслар.

* * *

Воҳ, менга муяссар ўлмиш андоқ савдо-
Ким, аҳли жаҳолат ўргатур ақлу фунун.

* * *

Иймон — дин отидир.

* * *

Не-не соддадил одамлар ўзгаларга эргашиб, бадкирдорлик йўлига кирур. Лекин оқил одам бировнинг кўзи кўр ёки ғилай экан деб, ўз кўзини ўярму? Фалончи ундоқ экан деб, ўшанга эргашиш — оқилларнинг иши эмас.

* * *

Зиддиятдан қутулиш, пасткашликдан халос бўлиш, жаҳолатдан ақл-идрокка, руҳсизликдан олами руҳиятга кўтарилиш — мана бу мўъжиза!

* * *

Ўзгаларга хайр истаб, банди зиндон ўлмишам,
Мен бировнинг молига қўл чўзмаганмен ҳеч қачон!

* * *

Кўнгил ичра нечук олам, нечук султон — билмассен.

* * *

Қошимда лим тўла бир коса айрон,
Жаҳон шарбатлари менга не даркор.
Агарчи очмену заҳмат чекармен,
Алишмам хурлигим қулликка зинҳор.

* * *

Ҳар кишиким, чекди ранж,
Бўлди муяссар ганж.

* * *

Ҳаракат қилган ҳақиқатга етади.

* * *

Чуқур қазган ҳар куни,
Сувга етар бир куни.

* * *

Сени кутган ишга шитоб эт, бироқ,
Арзимаган ишни чўзма кўп узоқ.

* * *

Илм агар дилда бўлар — ёрдир у,
Илм агар тилда бўлар — хордир у.

* * *

Офтоб каби ақл нур сочади бизга,
Тиғ урса-да у, келмас савобдан ўзга.

* * *

Ақлларга ақллар бергай мадад,
Фаҳму идрок кўзин очгай машварат.

* * *

Одамийлик тил ичида яширин.

* * *

Бир оғиз сўз дунёни қилар вайрон,
Бир оғиз сўз мурдага бағишлар жон.

* * *

Тилдан чиқдими сўз — бўлдинг тутқуни,
Камондан учган бир ўқ деб бил уни.
Бу ўқ ўз йўлидан қайтмайди, демак,
Сел йўлини бошдан боғламоқ керак.

* * *

Ошиқдан бехабар маъшуқ йўқ.

* * *

Ошиқлик кўнгил зоридан пайдо бўлган.

* * *

Ишқдан юз хил адаб ўрганади жон,
Мактабда топилмас улар ҳеч қачон.

* * *

Меҳру шафқат эмиш инсон сифати,
Қаҳру шаҳват эмиш ҳайвон сифати.

Эргаш ОЧИЛОВ тайёрлаган

Тошкент Давлат Техника университети томонидан 1993 йил 3 июлда Абдуллаев Жасур Хайруллаевич номига берилган рўйхат рақами 1437-НВ бўлган № 037016 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар ҳокимиятининг Савдо, хизмат кўрсатиш соҳаси ва халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш Департаменти жамоаси «Тошкентнон» нон ишлаб чиқарувчилар уюшмаси раиси

Абдували Маннапович НОРМАТОВнинг

вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

Маҳалла куни

МЕҲНАТЛАРИ МУНОСИБ ТАҚДИРЛАНДИ

МАҲАЛЛА ИНСОН УЧУН САЖДАГОҲДАЙ АЗИЗ ВА МУҚАДДАС БЎЛГАН ВАТАН ИЧРА МЎЪЖАЗ ВАТАНДИР. УШБУ ДАРГОҲНИНГ ЭНГ ҚАДИМИЙ, АСЛ МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТ СИФАТИДА НОЁБЛИГИ ШУНДАКИ, АСРЛАР МОБАЙНИДА МАҲАЛЛАЛАРДА КЎПДАН-КЎП ҲАЁТИЙ МУАММОЛАР ЎЗ ЕЧИМИНИ ТОПИБ КЕЛГАН.

Ҳалоллик, ростгўйлик, ор-номус, шарм-ҳаё, меҳр-оқибат, тўйда ҳам, азада ҳам бирга бўлиш, бир-бирини қўллаб-қувватлаш, ёлғиз ташлаб қўймаслик, ўзаро мурувват, шафқат каби халқимизнинг энг сара анъана, урф-одат, қадрият ва барча инсоний фазилатлари маҳаллаларда шаклланиб, чуқур илдиз отиб, асрлардан асрларга ўтиб сайқал топиб борган.

Ушбу ноёб тузилманинг қадр-қиммати, нуфузи Мустақиллик йилларида яна ўзини намоён этди, унга эътибор ва ғамхўрлик кўрсатилиб жамият ва давлат олдидаги нуфузи ва ҳуқуқий мақоми ортди.

Куни кеча Собир Раҳимов тумани ҳокимлиги ёнидаги сўлим ва ораста боғда катта тантана билан нишонланган «Маҳалла куни» байрам тадбирида иштирок этган ҳар бир қатнашчининг дилидан юқоридаги фикрлар ўтган бўлса ажаб эмас.

Куй-қўшиққа, ҳазил-мутойибага, шўх рақслар дил сўзларига уланиб катта-ю кичик дилдан яйраган ушбу тадбир ишонамизки туман аҳли ва меҳмонлар хотирасида узоқ вақт сақланиб қолади.

Тадбирда сўз олган туман ҳокими Бахтиёр Ҳакимов, Республика Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси раиси Анвар Аҳмедов ва туман Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси раиси Абдумавлон Раҳимовлар мустақиллик йилларида юртимизда амалга оширилаётган кенг қамровдаги ободонлаштириш, бунёдкорлик, инсон манфаатларини таъминлаш йўлидаги ислоҳотлар, хусусан маҳаллаларга кўрсатилаётган эътибор туфайли унинг кундан кунга чирой очиб, энг обод ва гўзал маскан, буюк қадриятлар бешигига айланаётгани ҳақида алоҳида тўхталиб ўтдилар. Шунингдек, тумандаги 58 та маҳаллада юрт тинчлиги, эл ободлиги, аҳолининг, айниқса, ёш оилаларнинг тотувликда умр кечиришлари учун амалга оширилаётган хайрли ишлар ҳақида ҳам тўлиқ маълумот беришди.

Эл ардоғидаги Фатхулла Маъсудов каби бир қатор санъаткорларнинг чиқишлари билан янада файзли ўтган ушбу байрам тадбирида маҳаллаларнинг янада гуллаб-яшнаши, ёшларнинг тўғри тарбия топишлари, жамиятимиз тараққиётига ўзининг хайрли ишлари билан муносиб ҳисса қўшиб келаётган ибратли маҳалла оқсоқоллари, диний маърифат ва маънавий ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчи, энг фаол хотин-қизлар комиссияси раиси, тинчликни сақлаш ва озодаликка масъул бўлган профилактика инспектори, посбонлар, кўчабоши ва уйбошиларнинг меҳнати қадрланиб, уларга қимматбаҳо совғалар ва Фахрий ёрлиқлар топширилди.

— «Меҳнат қилган элда азиз», — деган халқ нақли бежизга айтилмаганлигини бугун биз кўриб турибмиз, — дейди «Энг ибратли маҳалла фуқаролар йиғини раиси» номинацияси ғолиби «Ачаобод» маҳалласи оқсоқоли Хайрулла Ҳикматов. — Маҳалламизга бугун келган киши дастлаб уни танимай қолиши мумкин. Албатта, бундай ибратли ишлар биргина менинг эмас, кўпчиликнинг, фаолларнингаъй-ҳаракати билан амалга ошмоқда. Гўзаллик, ободлı бор жойда кўнгил яйрайди, ишда унум бўлади. Ғолиблаҳато-рида бўлганимиздан маҳалладошларнинг бошлариўкка етди. Бундан кейин ҳам ғайрат кўрсатиб, тинчликтув-ликда иш олиб бориб, йиқилганни суяб, ёрдамга мтож-лар кўнглини кўтаришга интилишимизга қанот бўлд де-сам хато бўлмайди.

— Бугунги кун биз учун бир умр унутилмас бўли, — дейди ғолиблик нашидасини маҳалладошлари даврсида сураётган «Энг намунали фуқаролариғини хотин-қизлар комиссияси раисас деб топилган «Ҳастимом» маҳалласи хоти-қизлар комиссияси раиси Саноат Яхёа. — Ахир мустақилликдек неъмат туфаи бу кунларга етиб келдик. Мустақилли йиллари хотин-қизларга кўрсатилаётганкcак эътибор, мана бугун ўзининг ижобі натижаларини бермоқда. Юртимиз тиı, маҳаллаларимиз бундан-да обод бўлсı.

Меҳнатлари муносиб тақдирланг фаоллар даврасида корейс, татар милли-маданий марказларининг бадиий жамлари ҳам қатнашиб бирдамлик, тинчликтувлик, обод ва озод Ўзбекистон ҳадаги дилрабо куй ва қўшиқларни ижроэтдилар. Каттаю-кичик рақсга тушиб дилн яйраган ушбу тадбир барчада яхши тассурот қолдирди.

Шоира МУҲАМЕДОВА

СУРАТЛАРДА: Собир Раҳимовумада бўлиб ўтган «Маҳалла кунитадбиридан лавҳалар.

Раҳмонберди Исломовлган суратлар

МИСРДА ЗАМАХШАРИЙ АСАРЛАРИ ЎҚИТИЛАДИ

МУСТАҚИЛЛИК ЎЗЛИГИМИЗНИ, БУЮК ТАРИХИМИЗНИ, ЕТТИ ИҚЛИМГА НОМИ КЕТГАН УЛАМОЛАРИМИЗ ИЛМИЙ ИШЛАРИНИ ЎРГАНИШИМИЗГА ЗАМИН ЯРАТДИ.

Она диёримиздан етишиб чиққан алломалар дунёнинг кўпгина мамлакатларида илм-фан ривожига улкан ҳисса қўшган. Хусусан, Мисрда улуғ бобокалонимиз Маҳмуд Замахшарий араб тили грамматикасининг асосчиларидан бири деб тан олинган. Ватандошимиз араб оламига ўзининг буюк «Алмуфассал» асарини бой илмий мерос қилиб қолдирган.

Юртимиз ўзининг қадим ва бой тарихи, кўпгина фанлар ривожига ҳисса қўшган буюк сиймолари билан дунёга машҳур. Ислом оламида ўз ўрни ва мавқеига эга ватандошимиз Маҳмуд Замахшарий ана шундай олимлардан бири эди. Мелодий 1075-1114 йилларда яшаб ижод қилган алломанинг асарлари бугунги кунда ҳам араб оламидаги нуфузли таълим муассасаларида дарслик сифатида ўқитилади. У яратган етмишга яқин асарларнинг асосийлари араб тилшунослиги ҳақида. Ҳатто Мисрнинг Искандария кутубхонасидаги қўлёзмалар музейи Ўрта Осиёлик олимларнинг, уламоларнинг асарлари билан бойитилган. Хусусан, Имом Ал Бухорий, Маҳмуд Замахшарий, Беруний, Ибн Сино, Ал Фарғоний асарларининг нусхалари ушбу музейда сақланади.

Маълум бир тилни илмий жиҳатдан ўзлаштириш, фикрни тўғри ифодалаш, ўша тил меъёрий қоидалари асосида ёза олиш тилшуносликнинг мезонларидан бири экан, бу қоидаларни араб халқлари асрлар давомида Маҳмуд Замахшарийнинг «Алмуфассал» асари асосида ўрганишмоқда. Араблар «Алмуфассал» асарини араб тилшунослигида «Ал китоб» асаридан сўнг иккинчи ўринга қўйишади. Қоҳиранинг машҳур Ал Асқар университетида Замахшарийнинг «Алмуфассал» асари бугунги кунда ҳам асосий дарсликлардан бири сифатида талабаларга ўргатилади.

“Туркистон-пресс”

ИККИ ҲАФТА МОБАЙНИДА ГЕРМАНИЯДА ЎҚУВ-ЙИҒИН МАШҒУЛОТЛАРИНИ ЎТКАЗГАН ЎЗБЕКИСТОН ОЛИМПИЯ ТЕРМА ЖАМОАСИ ЮРТИМИЗГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ.

Футбол

МАШҒУЛОТЛАР АЪЛО ДАРАЖАДА ЎТДИ

Бош мураббий Вадим Абрамов сафар давомида футболчиларнинг жисмоний тайёргарлигини маромига етказиш ва янги таклиф этилган футболчиларни кўрикдан ўтказиш билан шуғулланди. Айниқса, учинчи босқичдаги муҳим ўйинлар олдидан жамоа аъзоларининг жисмоний тайёргарлик даражасига катта эътибор қаратилди. Германияда яратилган ажойиб шароитлар эса режадаги ишларни тўлиқ бажариш имконини берди ва ғалабага бўлган ишончни янада орттирди. Шунингдек, терма жамоа сафарда бешта ўртоқлик учрашуви ўтказиб, улардан тўрттасида ғалаба қозонди. Айниқса, Германияда кўрикдан ўтаётган таниқли футболчилардан тузилган Дюсбург шаҳри жамоаси устидан қозонилган ғалаба руҳий жиҳатдан ҳам вакилларимизга анча далда берса ажаб эмас. Ўз сафида Ангола, Мали ва яна бир қатор мамлакат терма жамоаларига номзод футболчиларни жамлаган ушбу клуб устидан эришилган ғалабадан сўнг маҳаллий селекционерларнинг етакчи футболчиларимизга бўлган қизиқиши жуда юқори бўлди. Тайёргарлик жараёнида жамоага янги таклиф этилган Анвар Ражабов, Лагиз Галуилин ва Саҳоб Жўраевнинг ўз ўрнини топа олганлиги ҳам эътиборга моликдир. Сафар давомида вакилларимиз Германиянинг йирик стадиони ва спорт базалари билан ҳам яқиндан танишиш имконига эга бўлишди. Сафардан қайтилгач, Вадим Абрамов тайёргарлик машғулотлари ва футболчиларнинг техник ва жисмоний ҳаракатларидан қониқиш ҳосил қилганини айтиб ўтди.

Таъкидлаш лозимки, Ўзбекистон олимпия терма жамоаси ўз гуруҳида Жанубий Корея, Сурия ва баҳрайнлик олимпиачиларга қарши тўп суради. Ўз гуруҳида биринчи ўринни қўлга киритган жамоагина Хитойда ўтказиладиган олимпия ўйинларига йўлланма олади. Спортчиларимиз биринчи тур ўйинларини йигирма иккинчи августда сафарда Жанубий Корея футболчиларига қарши ўтказади.

Рустам ХАЙДАРОВ,
«Туркистон-пресс»

Универсал жанг

НОДИРАНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

ОЗАРБОЙЖОН ПОЙТАХТИ БОКУ ШАҲРИДА СПОРТНИНГ УНИВЕРСАЛ ЖАНГ ТУРИ БЎЙИЧА АЁЛЛАР ЎРТАСИДА УЮШТИРИЛГАН ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ ҲАМЮРТИМИЗ НОДИРА КАЗАКОВАГА МУВАФФАҚИЯТ КЕЛТИРДИ.

Яқиндагина мамлакатимизда ташкиллаштирилган «Машриқзамин маликаси» танловида совриндорлар сафидан ўрин олган Нодира Казакова 22 мамлакат вакиллари қатнашган нуфузли турнирда учинчи ўринни эгаллади ва бронза медали совриндори сифатида юртимизга ёруғ юз билан қайтди.

Акбар ЙЎЛДОШЕВ

Мунажжим башорати

ҒАМГИН ХОТИРАЛАРГА БЕРИЛМАНГ

3 АВГУСТ, ЖУМА

Қуёшнинг бугунги самовий ҳолати инсонларда ўтмишга қаттиқ боғланганлик ва хотиралардан оғир эзилишга мойилликни туғдириши юқоридаги маслаҳатга асос бўлган. Марс ва Сатурн сайёралари қувватларининг ўзаро таъсири эса, ҳалокатли вазиятлар кўп бўлишидан далолат беради. Бинобарин, эҳтиёткорлик керак бўлади.

Оймомамиз ҳаётнинг маънавий жиҳатларига алоҳида диққат беришга даъват этади. Ўзингиз учун энг муҳим мақсадларга диққатингизни жамлар экансиз, албатта уларга эришасиз. Зеб-зийнатлардан тушиб қолган тошни топиб олиш бугун дўстларингиз мададига сазовор бўлишингизни билдиради.

— Вой, нима бўлди сенга?
— Ўзимизнинг арикда чўмилдим.
Абдурасул Ҳакимов чизган расм.

Шифокор маслаҳати

ЎТКИР ИЧАК КАСАЛЛИКЛАРИНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ ЧОРАЛАРИ

ЎТКИР ЮҚУМЛИ МЕЪДА-ИЧАК КАСАЛЛИКЛАРИ ДУНЁНИНГ ЖДА КЎП МАМЛАКАТЛАРИДА ТАРҚАЛГАН. БУ КАСАЛЛИК БІАН БАРЧА ЁШДАГИ КИШИЛАР ОҒРИЙДИ, АЙНИҚСА ЁШ БОЛАЛАРДА КАСАЛЛИК ОҒИІ ЎТАДИ.

Юқумли ичак касалликларига ич рлама, ўткир ичак касалликлари, сальнеллёзлар, ботулизм, вабо ва бошқал киради. Юқумли ичак касалликлари умий хусусиятга эга: инфекция тарқатув (касал одам ёки бактерия ташувчи)даодам организмига ўтиш йўллари (оғиз сали, ташқи муҳитга тарқалиши) асосанэмор ажратадиган чиқиндилардан бўлад лекин касаллик қўзғатувчилар инсон чида сўлак, балғам, орқа мия суюқлиги она сутида ҳам бўлиши мумкин.

Айни вақтда бу касалликлар клик кечиши бўйича бир-биридан фарқлади. Ўткир юқумли меъда-ичак касаллиари-нинг тарқалишига аввало арик, ҳоε, канал сувини қайнатмай ичиш, сабзəт ва меваларни яхшилаб чаймасдан иш, қўлни совунлаб ювмаслик сабаб бўди.

Касаллик даврларга бўлиниб ярин давр, бошланиш даври, ўз ҳолати намоён қилиш даври ва тузалиш давари-ни ўз ичига олади. Бу ҳар бир инфция-нинг ўзига хос кўринишларида иоён бўлади. Касаллик кўнгил айнаш, сиш, қорин оғриғи, тана ҳароратининг ари-лиши билан бошланади.

Бу касалликлар билан оғримаслучун нима қилиш керак?

Қўлни тез-тез совун билан ювиб иш, идиш-товоқларни озода сақлаш, бслар-га овқатни ейиш олдидан тайёрлаш,вли-жойни озода сақлаш, пашшага қарı курашиш ва ниҳоят организмни чиниириш лозим. Агар касаллик бошланиб қол шифокорга учрагунга қадар регидрон этмасидан болага ичириб туриш керак.

Регидрон эритмаси алоҳида пакларда дорихоналарда сотилади. Бир ли сувда эритилиб, мунтазам равишда ич керак. Бу касалликларнинг оғир-енгиги-га қарамасдан албатта шифокор иги-дан ўтиш керак ва врач маслаҳатилан даволаниш лозим. Беморга қанчалэрта даво қилинса у шунчалик тез соғаи ва нохуш асоратларнинг олдини олииум-кин бўлади.

Суннат АҲМАТНАЗОВ,
Собир Раҳимов туман Давлатнитария-эпидемиология назорати окази санитария бўлими мудири

МУАССИС: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Бош муҳаррир
Акмал АКРОМОВ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНЛАР:
хатлар — 133-29-70; эълонлар: 133-28-95, 136-57-65. факс: (3712) 133-21-56.

Душанба, сешанба, чоршанба, пайшанба ва жума кунлари чиқади.

Нашр кўрсаткичи — 563

Газета Тошкент шаҳар Матбуот ва ахборот бошқармасида 02-1-рақам билан рўйхатга олинган.

Ҳажми — 2 босма табоқ, офсет усулида босилди. 2875 нусхада босилди. Қоғоз бичими А-2

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтамти»га — 133-74-05 телефон мурожаат қилишингиз мумкин.

Газета «Тошкент оқшоми»нинг компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 4.

Буюртма Г- 706

1 2 3 4

Топширилган вақти: 12:1